

การพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะ
การแต่งกายยानी 11 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

นายวีรวัฒน์ ยกดี
ตำแหน่ง ครู
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนสวายวิทยาคาร จังหวัดสุรินทร์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ

วิวัฒนาการ ยุคที่ : การพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายยานี 11 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5, 64 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายยานี 11 และ 2) ตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายยานี 11 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายยานี 11 การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ 1) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือรายองค์ประกอบ ตรวจสอบคุณภาพโดยใช้ดัชนีความยากของงาน (task difficult index) และดัชนีอำนาจจำแนก (discrimination index) 2) การตรวจสอบคุณภาพรูบริกทั้งฉบับ ใช้การตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง (validity) ได้แก่ การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ส่วนการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (reliability) ได้แก่ วิธีการตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (internal consistency reliability) การตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability) และการประมาณค่าความเที่ยงด้วยการใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง (Generalizability theory)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือรายองค์ประกอบ ในด้านดัชนีความยาก พบว่า ค่า p มีค่าอยู่ระหว่าง .55 - .89 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ มีเพียงองค์ประกอบด้านจำนวนบทที่มีค่า p เท่ากับ 1.00 ด้านค่าดัชนีอำนาจจำแนกของงาน พบว่า ค่า r มีค่าระหว่าง .262 - .701 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ได้ ส่วนองค์ประกอบด้านจำนวนบทไม่มีค่าอำนาจจำแนก ($r = 0$)

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งฉบับ ด้านความตรง ค่า IOC ในแต่ละระดับคะแนนของทุกองค์ประกอบ มีค่ามากกว่า อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

การตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่า ค่า α ของครอนบาคมีค่าประมาณ .509 ซึ่งอยู่ในปานกลาง

การตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ค่า r_{xy} มีค่าระหว่าง .749 - 1.00 แต่ด้านจำนวนบทไม่ปรากฏค่า r_{xy}

การประมาณค่าความเที่ยงด้วยการใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง พบว่าความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยระหว่างข้อสอบ (σ_f^2) มีค่าคิดเป็นร้อยละ 40.5 นอกนั้นเป็นความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนจากแหล่งอื่น ๆ จำนวน 6 แหล่ง ได้แก่ ความแปรปรวนของคะแนนจริง (σ_p^2) คิดเป็นร้อยละ 8.5 ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยระหว่างผู้ตรวจ (σ_R^2) และความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบและผู้ตรวจ (σ_{PR}^2) มีค่าใกล้เคียงร้อยละ 0.00 ความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบและข้อสอบ (σ_{PI}^2) คิดเป็นร้อยละ 49.10 และความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบ ผู้ตรวจ และข้อสอบ ($\sigma_{PRI,e}^2$) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 2.00 ส่วนการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของผลการวัด พบว่า การเพิ่มจำนวนผู้ตรวจ เป็น 3, 4, 5 หรือ 6 คน แทบไม่มีผลต่อความเที่ยงสำหรับการตัดสินใจแบบอิงเกณฑ์

คำสำคัญ: เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ / การประเมินทักษะการแต่งกายยานี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
ขอบเขตในการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
ตอนที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	4
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี.....	5
2.1 ความหมายและความเป็นมาของกาพย์.....	6
2.2 ความเป็นมาของกาพย์ยานี.....	7
2.3 ลักษณะบังคับของกาพย์ยานี.....	9
2.4 วิธีแต่งกาพย์ยานี.....	12
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค.....	14
ความหมายของรูบรีค.....	14
ความสำคัญของ Scoring rubrics.....	14
จุดประสงค์ของการสร้าง rubrics	15
ลักษณะของ Rubrics ที่ดี.....	15
องค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric).....	16
การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน.....	16
การกำหนดระดับคะแนนใน Rubrics	17
การสร้างเกณฑ์การให้คะแนน.....	17
ขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน.....	18
การเขียน Rubrics.....	18
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	20
การพัฒนาและตรวจสอบเครื่องมือ.....	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	24
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	26
ตอนที่ 1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือรายองค์ประกอบ.....	26
ตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งฉบับ.....	27
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	35
สรุปผลการศึกษา.....	35
อภิปรายผล.....	37
ข้อเสนอแนะ.....	40
รายการอ้างอิง.....	41
ภาคผนวก.....	43
ภาคผนวก ก ผลการวิเคราะห์ดัชนีอำนาจจำแนกจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ ไบซีเรียลจากโปรแกรม SPSS.....	44
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค จากโปรแกรม SPSS.....	47
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน จากโปรแกรม SPSS.....	49
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์การสรุปอ้างอิงความน่าเชื่อถือของผลการวัดจากโปรแกรม EduG.....	51
ภาคผนวก จ แบบฝึกหัด เรื่อง “การแต่งกายยानी ๑๑”.....	57
ภาคผนวก ฉ เกณฑ์การให้คะแนนการแต่งกายยानी 11.....	59
ภาคผนวก ช คะแนนผลการประเมินทักษะการแต่งกายยानी 11 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562.....	62

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 4.1	ค่าดัชนีความยากของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพียานี 11 รายองค์ประกอบ.....	26
ตารางที่ 4.2	ค่าดัชนีอำนาจจำแนกเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพียานี 11 รายองค์ประกอบ.....	27
ตารางที่ 4.3	การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินแต่งกายพียานี 11.....	28
ตารางที่ 4.4	ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพียานี 11.....	31
ตารางที่ 4.5	ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพียานี 11.....	32
ตารางที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและองค์ประกอบความแปรปรวนในการศึกษา G สำหรับการออกแบบ P X R X I ของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพียานี 11.....	33
ตารางที่ 4.7	ผลการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของผลการวัดในการศึกษา D สำหรับการออกแบบ P X R X I เมื่อ R = 1 - 6 และ I = 4	34

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติซึ่งก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและสร้างความเข้าใจ ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาชาติได้อย่างสันติสุข รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิต ศัน โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่าภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (สุระนะ พามนตรี, 2558)

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เข้าใจธรรมชาติของภาษา อิทธิพลของภาษา และลักษณะของภาษาไทย ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคได้ตรงตามวัตถุประสงค์ แต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์ โคลง ร่ายและฉันทที่ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ 5 สาระ คือ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม การสอนภาษาไทยตามกลุ่มสาระการเรียนรู้จะเน้นการสอนในฐานะที่เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ สารถรณำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาตนเอง ดังนั้น การจัดการเรียนการสอน จึงต้องพัฒนาการใช้ทักษะต่างๆ เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน อาทิ ด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นทักษะที่ผู้เรียนต้องใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน เป็นวัฒนธรรมที่สำคัญที่สุดของชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) แก้วตา วรรณภักตร์ ได้กล่าวว่า คนไทยนั้นมีภาษาพูดและภาษาเขียนประจำชาติที่มีลักษณะพิเศษสามารถสร้างสรรค์เป็นบทประพันธ์ได้หลายรูปแบบทั้งแบบร้อยแก้วและแบบร้อยกรองการใช้ภาษาในรูปแบบร้อยกรองนั้นเป็นการเขียน เพื่อสร้างสรรค์การใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ ทำให้เกิดความงดงามในตัวผู้อ่าน ผู้ฟังได้รับรสแห่งความไพเราะของถ้อยคำ นอกจากนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540) ยังได้กล่าวถึงงานเขียนในรูปแบบของร้อยกรองและร้อยแก้วว่า เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติไทย มีคุณค่าทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในวัฒนธรรมทางภาษา เสริมสร้างความรู้และเพิ่มพูนทักษะ เกิดความเพลิดเพลิน มีสุนทรียะทางภาษาจากบทร้อยแก้วและร้อยกรองอย่างกว้างขวาง ตลอดถึงการนำข้อคิดและสิ่งที่ดีงามจากรรณกรรมหรืองานเขียนมาปฏิบัติให้เกิดผลดีต่อตนเองและสังคม

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งนักเรียนจะต้องเรียนการแต่งบทร้อยกรอง กาพย์ โคลง ร่าย และฉันทบรรจ้อยู่ในมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาไทยคือ ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติ ของ ภาษา และ

หลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ จากมาตรฐานการเรียนรู้ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าบทร้อยกรองกาพย์ยานี 11 เป็นบทเรียนที่นักเรียนควรรู้และต้องศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรมประเภทกาพย์ยานี 11 โดยที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้รูปแบบของกาพย์ยานี 11 ซึ่งมีลักษณะฉันทลักษณ์เป็นการเฉพาะ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษางานเขียนประเภทร้อยกรองต่อไป (แก้วตา วรรณภักตร์ , 2557)

เครื่องมือวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติสามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ เครื่องมือประเภทที่ใช้ในการสอบ เช่น แบบสอบข้อเขียน (paper and pencil test) แบบสอบปากเปล่า (oral test) และเครื่องมือประเภทที่ไม่ใช้ในการสอบ เช่น แบบตรวจสอบรายการ (checklist) แบบประเมินค่า (rating scale) เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (scoring rubric) มีลักษณะเป็นระดับที่แสดงลักษณะหรือความสำเร็จของการปฏิบัติหรือผลงานของทักษะที่ต้องการประเมิน ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคนี้จะอธิบายพฤติกรรมหรือลักษณะที่สะท้อนถึงทักษะที่ประเมินในแต่ละระดับผลการประเมินกำกับไว้ ตั้งแต่ระดับสูงหรือดีมากจนถึงระดับต่ำหรือต้องปรับปรุง เกณฑ์การให้คะแนนนี้จึงมีลักษณะละเอียด เหมาะสำหรับการประเมินทักษะที่มีรายละเอียดค่อนข้างมากหรือซับซ้อน หรือประเมินทักษะของผู้รับการประเมินในช่วงอายุที่มากขึ้น เช่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เกณฑ์การให้คะแนนแบบหรือรูบรีคสามารถช่วยแก้ไขการประเมินทักษะซึ่งค่อนข้างเป็นอัตนัย (subjectivity) ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเที่ยงที่เพิ่มขึ้นของการให้คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนมี 2 ประเภท ได้แก่ เกณฑ์การประเมินแบบองค์รวม (holistic scoring rubric) เกณฑ์การประเมินแบบแยกองค์ประกอบ (analytic scoring rubric) เป็นเกณฑ์การให้คะแนนสิ่งที่ประเมิน โดยพิจารณาคุณภาพของสิ่งที่ประเมินแยกรายองค์ประกอบ รายด้าน หรือรายมิติ เกณฑ์การให้คะแนนประเภทนี้จะบรรยายคุณภาพของสิ่งที่ต้องการประเมินแยกรายองค์ประกอบ ลดหลั่นตามระดับคุณภาพตั้งแต่สูงถึงต่ำสุด (กมลวรรณ ตั้งชนกานนท์ , 2559)

จากการทบทวนความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของเครื่องมือในการประเมินทักษะการปฏิบัติ จึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนนี้มีลักษณะละเอียด เหมาะสำหรับการประเมินทักษะที่มีรายละเอียดค่อนข้างมากหรือซับซ้อน หรือประเมินทักษะของผู้รับการประเมินในช่วงอายุที่มากขึ้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินแต่งกาพย์ยานี 11 เพื่อนำไปใช้ในการประเมินทักษะการแต่งกาพย์ยานี 11 ให้มีมาตรฐานในการประเมินต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินแต่งกาพย์ยานี 11
2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินแต่งกาพย์ยานี 11

ขอบเขตในการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 51,363 คน ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2562)

ตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสวาววิทยาลัย จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินทักษะการแต่งกายยานี 11 แบบแยกองค์ประกอบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบประเมินทักษะการแต่งกายยานี 11 คือ แบบประเมินที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้สำหรับประเมินทักษะการแต่งกายยานี 11 โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ แบ่งออกเป็น 6 มิติ ได้แก่ ฉันทลักษณ์อักขรวิธี ความคิดและเนื้อหา กวีโวหาร จำนวนบท และลายมือ ซึ่งแต่มีมิติรายละเอียดดังต่อไปนี้

ฉันทลักษณ์ หมายถึง ลักษณะแบบแผนคำประพันธ์ของร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี 11

อักขรวิธี หมายถึง วิธีเขียนหนังสือให้ถูกต้อง

ความคิดและเนื้อหา หมายถึง ใจความสำคัญ สารสำคัญ หรือแนวความคิดที่นำเสนอ

กวีโวหาร หมายถึง การพลิกแพลงภาษาที่ใช้ให้แปลกออกไปจากที่ใช้อยู่เป็นปกติก่อให้เกิดภาพ มีรส กระตบใจ ความรู้สึกและอารมณ์

จำนวนบท หมายถึง จำนวนบทของคำประพันธ์ที่แต่ง

ลายมือ หมายถึง การเขียนตัวอักษรให้ถูกต้องตามหลักการคัดไทย สะอาดเรียบร้อย

ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน หมายถึง ความสอดคล้องระหว่างผลการประเมินทักษะการแต่งกายยานี 11 ด้วยเกณฑ์การให้คะแนนแบบเดียวกันแต่ผู้ประเมินต่างกัน

คุณภาพของของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินแต่งกายยานี 11 หมายถึง คุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินแต่งกายยานี 11 ด้านคุณภาพเครื่องมือรายข้อและด้านคุณภาพเครื่องมือรายฉบับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบประเมินทักษะการแต่งกายยานี 11 แบบแยกองค์ประกอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. ได้แนวทางการพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบบูรณาการในการประเมินทักษะการปฏิบัติเรื่องอื่น ๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบของการประเมินการแต่งกาศยยานี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับร้อยกรองประเภทกาศยยานี

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตอนที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับการแต่งคำประพันธ์ ได้แก่ สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) โดยมีรายละเอียดดังนี้

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	แต่งบร้อยกรองและคำขวัญ	● กลอนสี่ ● คำขวัญ
ป.5	แต่งบร้อยกรอง	● กาศยยานี 11
ป.6	แต่งบร้อยกรอง	● กลอนสุภาพ
ม.1	แต่งบร้อยกรอง	● กาศยยานี 11
ม.2	แต่งบร้อยกรอง	● กลอนสุภาพ
ม.3	แต่งบร้อยกรอง	● โคลงสี่สุภาพ
ม.4-6	แต่งบร้อยกรอง	● กาศย โคลง ร่าย และฉันท์

จากตารางการสังเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการแต่งบร้อยกรอง พบว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2560) กำหนดให้การแต่งบร้อยกรองอยู่ในสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ซึ่งแต่ละระดับชั้นมีการเรียนรู้ชนิดของคำประพันธ์เหมือนและแตกต่างกันไป

สำหรับกาพย์ยานี 11 นั้น หลักสูตรแกนกลางๆ กำหนดให้นักเรียนเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ดังกล่าวกำหนดให้การแต่งร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี 11 เป็นเรื่องหนึ่งที่นักเรียนต้องทราบและเพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากผู้วิจัยรับผิดชอบสอนรายวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี

คำว่า “ร้อยกรอง” นั้น สามารถเรียกได้อย่างหลากหลาย ได้แก่ บทร้อยกรอง คำประพันธ์ กวีนิพนธ์ บทกวี คำกานท์ กวีวิจารณ์ บทประพันธ์ ลำนำ และกลอนกานท์ ดังที่พระยาอุปกิตศิลปสาร (2548) ได้อธิบายไว้ในตำราฉันทลักษณ์อันเป็นตำราไวยากรณ์ว่าด้วยลักษณะของคำประพันธ์ที่เป็นกลอน กาพย์ โคลง ฉันท์ ต่าง ๆ ซึ่งโบราณเรียกว่า “บทกานท์” หรือ “คำกานท์” สอดคล้องกับ วัฒนธรรม บุญจับ (2544) ได้กล่าวไว้ว่า “ร้อยกรอง” หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ ยังมีคำอีกหลายคำที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน เช่น กวีนิพนธ์ บทกวี บทประพันธ์ กวีวิจารณ์ ลำนำ บทกลอน กาพย์กลอน กลอนกานท์ และกานท์ เป็นต้น รวมทั้งคำว่าฉันท กาพย์และกลอนด้วย เช่นเดียวกับ ถวัลย์ มาศจรัส (2545) ที่ได้อธิบายความหมายทำนองเดียวกันว่า “ร้อยกรอง” หมายถึงคำประพันธ์ตั้งแต่กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ และร่ายทั้งหมด

ทั้งนี้ พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (2548) ทรงอธิบายว่า กวีนิพนธ์กับการร้อยกรองไม่ใช่สิ่งเดียวกัน เพราะการร้อยกรองได้แก่การผูกถ้อยคำตามข้อบังคับของฉันทลักษณ์ บทร้อยกรอง อังกฤษเรียกว่า “Verse” การร้อยกรอง อังกฤษเรียกว่า Versification ไม่จำเป็นต้องเป็นกวีนิพนธ์ หรือ Poetry เสมอไป ด้าน ยุทธ โตคติเทพย์ และสุธีร์ พุ่มกุมาร (2548) ได้อธิบายความหมายในเชิงลึกลงไปอีกว่า ร้อยกรอง คือการเขียนที่มีการบังคับจำนวนคำ แยกเป็นตอน เสียงก็บังคับให้ใช้ได้ตามที่กำหนด จะต้องมีการสัมผัส คำติดต่อกันไปตลอดจนจบความ รูปวรรณยุกต์และสระต้องวางให้ถูกที่เช่นนี้เรียกว่าเขียนร้อยกรอง

ราชบัณฑิตยสภา (2556) ได้ให้ความหมายของร้อยกรองไว้ว่า แต่งหนังสือดีให้มีความไพเราะหรือเรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ สอดคล้องกับกำชัย ทองหล่อ (2554) ที่ได้อธิบายไว้ว่า คำประพันธ์คือถ้อยคำที่ได้ร้อยกรองหรือเรียบเรียงขึ้น โดยมีบังคับ จำกัดคำและวรรคตอนให้รับสัมผัสกันอย่างไร้ประทุพพิกิริยาตามกฎเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ และสำลี รักสุทธี (2554) ที่ได้กล่าวว่า คำประพันธ์ หมายถึงการเรียบเรียงถ้อยคำโดยมีกฎเกณฑ์บังคับสุดแต่ประเภทของคำประพันธ์นั้น จำกัดคำและ วรรคตอนให้รับสัมผัสกัน ให้เกิดความไพเราะตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ในฉันทลักษณ์

จากความหมายของ “ร้อยกรอง” หรือ “คำประพันธ์” ที่กล่าวมาทั้งหมดแล้วข้างต้น อาจสรุปได้ว่า “ร้อยกรอง” หรือ “คำประพันธ์” หมายถึง งานเขียนที่มีระเบียบแบบแผน มีสัมผัสคล้องจอง ทั้งมีการกำหนดจำนวนคำ จำนวนพยางค์ หรือจำนวนวรรค และอาจจะบุตำแหน่งของน้ำหนักเสียง ตามแต่ฉันทลักษณ์ที่กำหนดในแต่ละประเภท เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ความรู้สึก และจินตนาการอย่างหลากหลาย

นอกจากคำว้อยกรอง บทว้อยกรอง หรือคำประพันธ์แล้วยังอาจสามารถเรียกได้อีกหลายชื่อ เช่น กวีนิพนธ์ บทกานท์ คำกานท์ หรือกวีวิจารณ์ เป็นต้น

2.1 ความหมายและความเป็นมาของกาพย์

กาพย์ คือคำประพันธ์ชนิดหนึ่งซึ่งมีลักษณะกำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัสคล้ายกับฉันท แต่ไม่นิยมใช้พยางค์ครุ ลหุเหมือนฉันท โดยความหมายของกาพย์แปลตามรูปศัพท์ได้ว่า “เหล่ากอแห่งกวี” หรือประกอบด้วยครูแห่งกวี หรือคำที่กวีได้ร้อยกรองไว้ ทั้งนี้คำว่ากาพย์ มาจากคำว่า กาวย หรือ กายย ซึ่งมาจากคำ “กวี” อันเป็นคำเดิมในภาษาบาลี และสันสกฤตว่า “กวี” แปลว่า ผู้คงแก่เรียน ผู้เฉลียวฉลาด ผู้มีปัญญาปราดปรื่อง ผู้ประพันธ์กาพย์กลอน ซึ่งคำ “กวี” หรือ “กวี” มาจากรากศัพท์เดิมคือ “กุธาตุ” แปลว่าเสียง ทำให้เกิดเสียง ร้องระงม คราง ร้องเหมือนเสียงนก หรือเสียงแมลงผึ้ง กาพย์ในความหมายเดิมมีความหมายกว้างกว่าที่เข้าใจกันในภาษาไทย มักจะหมายถึงบรรดาบทนิพนธ์ที่กวีได้ร้อยกรองขึ้น ไม่ว่าจะเป็นโคลง ฉันท กาพย์ หรือร่าย ล้วนนับว่าเป็นกาพย์ทั้งนั้น แต่ภาษาไทยใช้เพียงความหมายแคบ จึงหมายความว่า คำประพันธ์ชนิดหนึ่งของกวีเท่านั้น (กำชัย ทองหล่อ, 2554)

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2548) ได้แจกแจงว่า คำกาพย์ของไทยผู้เรียน หมายถึงคำกานท์พวกหนึ่ง ซึ่งต่างกับคำกลอนเพราะจัดวรรคต่างกัน ต่างกับคำโคลงและร่าย เพราะไม่นิยมเอกโท และต่างกับฉันท เพราะไม่นิยมครุ ลหุ ที่เป็นสามัญมีอยู่ 3 ประเภท คือ กาพย์ยานี กาพย์ฉับ และกาพย์สุรางคนางค์ สอดคล้องกับราชบัณฑิตยสภา (2556) ได้ให้ความหมายของกาพย์ไว้ว่า กาพย์ หมายถึงคำร้องกรองประเภทหนึ่ง มีหลายชนิด เช่น กาพย์ฉับ กาพย์สุรางคนางค์ กาพย์ยานี และกาพย์ขับไม้ เป็นต้น

ด้านฐานะปณีย์ นาครทรรพ (2519) ได้อธิบายความหมายของกาพย์เพิ่มเติมไว้ว่า กาพย์เป็นร้อยกรองประเภทหนึ่งที่แต่งได้ง่าย และมีความไพเราะไม่แพ้ร้อยกรองประเภทอื่น ๆ สอดคล้องกับเศรษฐ ผลอินทร์ (2524) ให้ความหมายของกาพย์ไว้ว่า โบราณหมายถึงงานหรือคำประพันธ์ของกวี บางทีแม้แต่งเป็นร่ายยาวก็เรียกว่า “กาพย์” เช่น กาพย์มหาชาติ เป็นต้น บางทีแต่งเป็นโคลงสี่ด้นบาทกฤษณาก็ยังเรียกว่ากาพย์เช่นกัน

ทั้งนี้ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (2541) ได้ชี้แจงให้เข้าใจว่า คำประพันธ์ร้อยกรองไทยมักนิยมเรียกว่า “กาพย์กลอน” จนเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าหมายรวมถึงลักษณะคำประพันธ์ร้องกรองทุกประเภท ตั้งแต่เพลงกล่อมเด็ก เพลงพื้นบ้าน ไปจนถึงวรรณคดีต่าง ๆ ที่แต่งเป็นร้อยกรองทุกเรื่อง ดังนั้นเมื่อแยกกาพย์ออกจากกลอน ความหมายของกาพย์จึงมีลักษณะจำเพาะขึ้น คือต่างกับร่าย ฉันท โคลงและกลอนอย่างเห็นได้ชัดเจน

จากความหมายของกาพย์ดังที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ อาจสรุปได้ว่าความหมายของกาพย์แต่เดิมนั้นหมายรวมถึงคำประพันธ์ทุกประเภทที่กวีประพันธ์ขึ้น แต่ในปัจจุบันความหมายของกาพย์แคบลง หมายถึงเพียงแต่คำประพันธ์ชนิดหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายฉันท แต่ต่างกันตรงที่ไม่ได้กำหนดใช้พยางค์ครุ ลหุ ต่างจากโคลงตรงที่ไม่บังคับเอก โท และต่างจากกลอนที่การจัดวรรค เป็นคำประพันธ์ที่แต่งได้ง่ายและมีความไพเราะเช่นเดียวกับคำประพันธ์ประเภทอื่น

ส่วนความเป็นมาของกาพย์นั้นยังไม่ทราบแน่ชัดว่ากาพย์เป็นคำประพันธ์ดั้งเดิมของไทยหรือรับมาจากชาติอื่น มนุษย์รู้จักคำประพันธ์ชนิดนี้มาเกือบสองพันปีแล้ว อาจถือได้ว่าเป็นคำประพันธ์ที่เก่าแก่ที่สุดและจัด

อยู่ในประเภทของนอกเพราะไม่ใช่เกิดจากการสร้างสรรค์โดยคนไทย หากรับมาจากชาวอินเดียโดยตรง (ยุทธ โตติเทพย์ และสุธีร์ พุ่มกุมาร, 2548) ดังจะพบว่า ในอดีตคำว่ากาพย์มาจากภาษาบาลีใช้เรียกรวมถึงคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ โดยเรียกรวมกันว่า “กาพย์กลอน” แต่ถึงกระนั้นยังมีนักการศึกษาอีกหลายท่านได้กล่าวถึงที่มาของกาพย์ไว้ ดังนี้

หลวงธรรมาภิมณฑ์ (ถึก จิตรกรถึก: 2514) ได้อธิบายไว้ว่า ฉันทกัณฑ์กาพย์มีลักษณะใกล้เคียงกันอยู่บ้าง ก็มีที่จะแตกต่างกันได้ก็เพราะกาพย์มีสัมผัสเป็นประมาณ เดิมทีจินตกวีนิยมแต่งด้วยภาษามคธโดยมาก เนื่องจากการแต่งกาพย์หรือฉันทกัณฑ์มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นล่านำอ่านและสวดร้อง เช่น คาถาพัน และมหาชัย เป็นต้น จะมีแต่งเป็นภาษาไทยอยู่บ้างก็ยังใช้ภาษามคธเข้าแกมไว้ด้วย เช่น คำหลวงต่าง ๆ มีมหาดีคำหลวง เป็นต้น แต่เมื่อเวลาผ่านไปบรรดากวีโบราณจึงเริ่มมีการเรียบเรียงร้อยกรองเป็นภาษาไทยขึ้นอีกแผนกหนึ่ง โดยอาศัยตำราเดิมคือตำรา วุตโทษและกาพย์สารวิลาสินี และมีการบัญญัติวรรคตอนตามลักษณะฉันทและจัดสัมผัสอย่างกาพย์แยกย่อยออกเป็นคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ คำฉันท คำพากย์ คำกลอน กาพย์ ร่าย โคลง กานท์ บทและเพลงต่าง ๆ

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2548) ได้อธิบายว่า กาพย์ที่พบในตำราโบราณ ได้แก่ กาพย์ยานี กาพย์ฉับ และกาพย์สุรางคนางค์ พร้อมทั้งได้มีการสันนิษฐานที่ระบุชัดเจนว่า กาพย์เหล่านี้คงเป็นคำกานท์ดั้งเดิมของไทยเราเช่นเดียวกับโคลงและร่าย ครั้นผู้รู้ทางบาลีรวบรวมมาแต่งเป็นภาษาบาลี เรียกว่า คัมภีร์กาพย์ จึงเรียกว่า กาพย์ (คำของกวี) ตามภาษาบาลีเองเนื่องจากการกำหนดสัมผัส แต่เป็นที่น่าแปลกกว่า กาพย์ที่กวีนิยมใช้ในวรรณกรรมโบราณ ประกอบด้วยกาพย์ยานี กาพย์ฉับ และกาพย์สุรางคนางค์ กลับไม่ปรากฏอยู่ตำรากาพย์ดังกล่าว

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (2541) ยังได้แสดงความเห็นถึงความเป็นมาของกาพย์ไว้ว่า กาพย์มีวิวัฒนาการมาจากล่านำพื้นบ้านพื้นเมือง เพราะมีลักษณะสัมผัสระหว่างวรรคและสัมผัสทำวรรคที่เรียกว่าสัมผัสร่าย และสัมผัสกลอนเพลง โดยกวีได้พัฒนาเป็นร่ายกาพย์และกลอนเพลง หรือกาพย์มาจากคัมภีร์ต่างชาติ ที่ชื่อว่าคัมภีร์กาพย์สารวิลาสินีและคัมภีร์กาพย์คันถะ ซึ่งแต่งเป็นภาษาบาลีแต่ไม่มีสัมผัส จึงสันนิษฐานกันว่าไทยนำแบบอย่างมาจากตำรากาพย์ดังกล่าว แต่มีเพิ่มสัมผัสแบบไทยเข้าไป

จากความเป็นมาของกาพย์ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น อาจสามารถสรุปได้ว่าที่มาของกาพย์แบ่งออกเป็น 2 แนวคิด โดยแนวคิดแรกเชื่อว่ากาพย์เป็นของต่างชาติ แต่งเป็นภาษาบาลีอยู่ในคัมภีร์กาพย์สารวิลาสินีและคัมภีร์กาพย์คันถะ แล้วกวีไทยนำมาดัดแปลงจนกลายเป็นกาพย์แบบที่ศึกษากันในปัจจุบัน ส่วนอีกแนวคิดหนึ่งกลับเชื่อว่ากาพย์นั้นแต่เดิมเป็นของไทย แต่บรรดากวีรวบรวมเป็นภาษาบาลี แล้วเรียกรวมกับคำประพันธ์ชนิดอื่นว่า “กาพย์” ซึ่งหมายถึงคำของกวีนั่นเอง

2.2 ความเป็นมาของกาพย์ยานี

กาพย์ยานี ถือได้ว่าเป็นกาพย์ครู เพราะเป็นแบบฝึกหัดเบื้องต้นก่อนจะก้าวไปเขียนกาพย์ชนิดอื่นต่อไป อีกทั้งแบบแผนการสัมผัสเชื่อมวรรคหรือเชื่อมบาทก็คล้ายกันกับกลอนสุภาพมากที่สุด (ยุทธ โตติเทพย์ และสุธีร์ พุ่มกุมาร, 2548) กาพย์ยานีจัดอยู่ในล่านำประเภทหนึ่ง เรียกว่า “ฉันทลั่นโลง” คือมีลักษณะอย่าง

2.3 ลักษณะบังคับของกาพย์ยานี

มีนักปราชญ์และนักการศึกษาอีกหลายท่านอธิบายลักษณะบังคับของกาพย์ยานีไว้อย่างกว้างขวางตามที่ราชบัณฑิตยสภา (2556) ได้ให้ความหมายของยานีไว้ดังนี้ว่า ชื่อกาพย์ชนิดหนึ่งมี 11 คำ จัดเป็น 2 วรรค วรรคต้น 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ จึงสามารถอธิบายได้ว่า ลักษณะบังคับของกาพย์ยานีแบ่งออกเป็น 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่ คณะและสัมผัส ดังนี้

คณะ คือ ลักษณะบังคับของคำประพันธ์ 1 บท ที่ประกอบด้วยส่วนย่อย คือ บท บาท วรรค และคำ ซึ่งราชบัณฑิตยสภา (2556) ให้คำจำกัดความว่า คณะ หมายถึงจำนวนคำที่กำหนดไว้ในกาพย์ยานีหรือร้อยกรองแต่ละประเภท โดยแบ่งเป็นบท บาท และวรรค เช่น คณะของกลอนแปด 1 บท มี 2 บาท แต่ละบาทมี 2 วรรค แต่ละวรรคมี 6-9 คำ

1. บท ได้แก่ กำหนดคำประพันธ์ที่ลงความตอนหนึ่ง ๆ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง “บท” ก็คือคำประพันธ์ 1 ตอน ที่มีองค์ประกอบของฉันทลักษณ์ครบถ้วน

2. บาท ราชบัณฑิตยสภา (2556) ให้ความหมายของบาทว่า หมายถึง ส่วนหนึ่งของบทแห่งคำประพันธ์ เช่น โคลงสี่สุภาพ บทหนึ่งมี 4 บาท คำประพันธ์ที่มีลักษณะบังคับย่อยเป็นบาท ได้แก่ กลอนกาพย์ยานี และฉันทที่บังคับบรรทัดละ 2 วรรค ดังนั้น ลักษณะสำคัญของบาทก็คือ คำประพันธ์ 2 วรรค ซึ่งมีจำนวนคำในวรรคเท่ากันหรือไม่เท่ากันก็ได้ โดยบาทแรกเรียกว่า “บาทเอก” บาทที่สอง เรียกว่า “บาทโท” ในส่วนของกาพย์ยานี กำหนดไว้ คือ กาพย์ยานี 1 บท มี 2 บาท แต่ละบาท มี 2 วรรค แบ่งเป็นวรรคแรก 5 คำ และวรรคหลัง 6 คำ(เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, 2526) ดังตัวอย่าง

๑ เรื่อยเรื่อยมารอรอน	ทิพากรจะตกต่ำ
สนธยาจะใกล้ค่ำ	คำนึงหน้าเจ้าตาตู่ ฯ
	(กาพย์เห่เรือเจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์)

ข้อควรสังเกตประการหนึ่งคือ คำประพันธ์ที่แบ่งย่อยเป็นบาท เป็นคำประพันธ์ชนิด 1 บท บังคับจำนวนวรรคคู่ เช่น 4 วรรค หรือ 8 วรรค เป็นต้น และวางรูปคำประพันธ์บรรทัดละ 2 วรรค

3. วรรค คือ จำนวนคำหนึ่งกลุ่มที่คำประพันธ์แต่ละประเภทกำหนดไว้ มีตั้งแต่กลุ่มละ 2 คำ จนถึงกลุ่มละมากกว่า 10 คำ สำหรับกาพย์ยานี จะประกอบด้วยจำนวนวรรคทั้งหมด 4 วรรคในแต่ละบท (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554)

4. คำ หรือ พยางค์ คือ จังหวะเสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ หรือหน่วยเสียงที่ประกอบด้วยสระตัวเดียว จะมีความหมายหรือไม่ก็ตาม คำที่ใช้บรรจุในร้อยกรองต่าง ๆ นั้นล้วนหมายถึงคำหรือพยางค์ทั้งสิ้น คำในความหมายของเสียงพูด เป็นหน่วยย่อยที่สุดของฉันทลักษณ์และเป็นส่วนย่อยของวรรค ทั้งนี้

ราชบัณฑิตยสภา (2556) ได้อธิบายความหมายของ “คำ” ว่าหมายถึง เสียงพูด เสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ เสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด โดยปรกติถือว่าเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดซึ่งมีความหมายในตัว นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงพยางค์ที่เป็นส่วนย่อยของวรรคหรือบาทใน

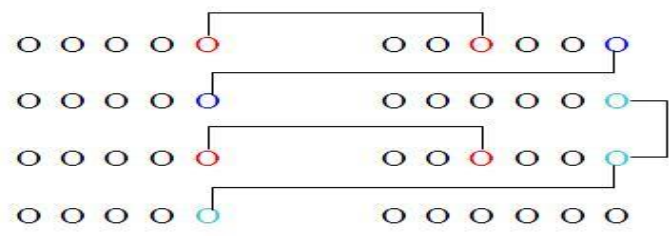
ฉันท์ แต่ละพยางค์ถือว่าเป็นคำหนึ่ง ส่วน “พยางค์” หมายถึง ส่วนของคำที่ปล่องออกมาครั้งหนึ่ง ๆ เช่น กะ มี 1 พยางค์ กระเป่า มี 2 พยางค์ พยากรณ์ มี 3 พยางค์ เป็นต้น

การนับคำทางฉันทลักษณ์ต่างกับการนับคำทางไวยากรณ์ซึ่งถือเอาความหมายเป็นสำคัญ เพราะมีความหมายเดียว แต่คำทางฉันทลักษณ์ถือเสียงดังเด่นเป็นสำคัญ เช่น วิทยาลัย ในทางไวยากรณ์อาจนับเป็น 1 คำ แต่ในทางฉันทลักษณ์สามารถเป็นได้ตั้งแต่ 1- 4 คำตามแต่ลักษณะการออกเสียง โดยถ้าออกเสียงเบารวบเป็นกลุ่มนับเป็น 1 คำ ถ้าลงท้ายหนักที่พยางค์ วิทยาลัย หรือวิท-ทยาลัย นับเป็น 2 คำ ถ้าลงเสียงหนักที่พยางค์ วิท-ทยาลัย นับเป็น 3 คำ ถ้าออกเสียงหนักเสมอกันทั้ง 4 พยางค์ วิด-ทะ-ยา-ลัย นับเป็น 4 คำ โดยเฉพาะในคำประพันธ์ประเภทฉันท์

สัมผัส คือ การคล้องจองแห่งคำประพันธ์ การคล้องจองที่กล่าวถึงเป็นการคล้องจองแห่งเสียง ประกอบด้วยการคล้องจองด้วยเสียงสระ หรือ “สัมผัสสระ” และการคล้องจองด้วยเสียงพยัญชนะ หรือ “สัมผัสพยัญชนะ” ทั้งนี้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (2556) ได้อธิบายเกี่ยวกับสัมผัสไว้ว่า “สัมผัส” หมายถึง ความคล้องจองของถ้อยคำ เช่น “ในน้ำมีปลาในนามีข้าว”

ในทางวรรณคดีหมายถึง ข้อบังคับที่ใช้ในฉันทลักษณ์เพื่อให้เสียงรับกัน ทั้งนี้คำประพันธ์ไทย จำแนกสัมผัสออกเป็น 2 ประเภท คือ สัมผัสบังคับหรือสัมผัสนอก และสัมผัสพิเศษหรือสัมผัสใน

1. สัมผัสบังคับ หรือ สัมผัสนอก เป็นลักษณะบังคับของคำประพันธ์ทุกประเภท ประกอบด้วยสัมผัสสระหว่างวรรค ระหว่างบาทและระหว่างบท สำหรับคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี จะกำหนดสัมผัสบังคับหรือสัมผัสนอกไว้ดังนี้คือ สัมผัสสระหว่างวรรคจะปรากฏที่คำสุดท้ายของวรรคแรกในบาทเอก ส่งสัมผัสไปยังคำที่ 1 คำที่ 2 หรือคำที่ 3 ของวรรคหลัง ดังตัวอย่าง

2. สัมผัสพิเศษ หรือ สัมผัสใน เป็นสัมผัสไม่บังคับ ประกอบด้วยสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะภายในวรรค ซึ่งมีทั้งวรรคหน้าและวรรคหลังของทุกบาท เพื่อช่วยให้คำประพันธ์ไพเราะสละสลวยยิ่งขึ้น มักปรากฏใน 2 ลักษณะ คือ เรียงอยู่ชิดกัน เรียกว่า “สัมผัสชิด” และมีคำอื่นคั่นกลาง เรียกว่า “สัมผัสคั่น”

นอกจากลักษณะบังคับของกาพย์ยานีที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น นันทา ชุนภักดี (2533) ยังได้อธิบายถึงข้อพึงระวังเพื่อเป็นแนวทางที่จะคิดปรุงคำประพันธ์ให้ไพเราะ มีหลักนิยมทั่วไปในการแต่งกาพย์ยานี ดังนี้

1. คำท้ายวรรคไม่ควรใช้คำที่มีเสียงเดียวกันรับส่งสัมผัสกัน และไม่ควรรลงจบบทด้วยคำที่มีรูปวรรณยุกต์

2. กาพย์ยานีแบ่งช่วงจังหวะวรรคแรกและวรรคหลังเป็น 2/3 และ 3/3 (00/000 000/000) การเลือกคำเสริมสัมผัสในระหว่างช่วงจะทำให้การอ่านถูกจังหวะขึ้น เช่น

เรือชัย/ไว่องวิ่ง	รวดเร็วจริง/ยิ่งอย่างลุ่ม
เสียงเส้า/เร้าระดม	ห่มท่ายเย็น/เดินคู่กัน ๆ
	(บทเห่เรือเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์)

ไม่ควรให้สัมผัสในผิดช่วง เช่น

โ้ออา/ลี่ยจากที่	พีเคยา/ศัยสุขแสน
------------------	------------------

ดังนั้นจึงไม่ควรใช้คำที่มีสองพยางค์อยู่ระหว่างช่วง เช่น อาศัย อาลัย อาวรณ หรือ อาทร เป็นต้น เพราะจะทำให้อ่านชะงักได้

3. การรับส่งระหว่างวรรคแรกกับวรรคหลังนั้นอาจให้ตกคำที่ 1 หรือคำที่ 2 ก็ได้ เพื่อสะดวกต่อการหาคำ เช่น

เรือสิงห์วิ่งแผ่นโผน	โจนตามคลื่นผืนผ้าพอง
ดูยี่งสิงห์ลำพอง	เป็นแถวท่องล่องตามกัน
เสียงผางาเท้าโผน	เพียงโจนไปในวาริ
นาวาหน้าอินทรี	มีปีกเหมือนเลื่อนลอยโทยม
	(บทเห่เรือเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์)

4. วรรคแรกกับวรรคหลังในบาทโทนั้นไม่บังคับให้มีรับส่งสัมผัส แต่หากยังเยื้องคดแปลงให้สัมผัสกันบ้างย่อมส่งผลให้ไพเราะขึ้น เช่น

0 เรือครุฑ/ยุคนาคหิว	ลิวลอยมา/พาผันผยอง
พลพาย/กรายพายทอง	ร้องโห่เห่/โ้อเห่มา ๆ
	(บทเห่เรือเจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์)

จากความเป็นมาและลักษณะบังคับของกาพย์ยานีที่กล่าวมาทั้งหมด อาจสามารถสรุปได้ว่า คำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี หมายถึงคำประพันธ์ชนิดหนึ่งที่มีความเก่าแก่ และมีความเป็นมาช้านาน คณะพยางค์ และสัมผัส คล้ายคลึงกันกับฉันท แต่ไม่มีการกำหนดใช้พยางค์ครุฑหรือลหุเหมือนกับฉันท และมีลักษณะบังคับตามฉันทลักษณะแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คณะ โดยกาพย์ยานีบทหนึ่งมี 2 บาท คือ บาทเอกกับบาทโท บาทหนึ่งมี 2 วรรค คือ วรรคแรกกับวรรคหลัง โดยวรรคแรกมี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ รวมเป็นบาทละ 11 คำ และจะต้องลงจบในบาทโทเสมอ ส่วนที่ 2 สัมผัส โดยแบ่งเป็นสัมผัสบังคับหรือสัมผัสนอก อันประกอบด้วยสัมผัสระหว่างวรรคที่คำสุดท้ายของวรรคแรกในบาทเอกส่งสัมผัสไปยังคำที่ 1 หรือคำที่ 2 หรือคำที่ 3 ของวรรคหลังในบาทเดียวกัน สัมผัสระหว่างบาทที่คำสุดท้ายของวรรคหลังในบาทเอกส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคแรกในบาทโท และสัมผัสระหว่างบาทที่สุดท้ายในวรรคหลังของบาทโทส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคหลังในบาทเอกของบทต่อไป ทั้งนี้ควรเพิ่มเติมสัมผัสพิเศษหรือสัมผัสใน อันประกอบด้วยสัมผัสสระ

และสัมผัสพยัญชนะภายในวรรค ซึ่งมีได้ทั้งวรรคหน้าและวรรคหลังของทุกบาท เพื่อช่วยให้คำประพันธ์ไพเราะ สละสลวยยิ่งขึ้น

2.4 วิธีการแต่งกาพย์ยานี

กาพย์ยานีเป็นคำประพันธ์ที่แต่ได้ง่ายกว่าคำประพันธ์ประเภทอื่น ๆ ซึ่ง อัมพร สุขเกษม (2524) ได้เสนอแนะขั้นตอนการแต่งกาพย์ยานี ไว้ดังนี้

1. คิดเนื้อเรื่องและเรียบเรียงความคิดนั้นให้ชัดเจน และรัดกุม
2. เรียบเรียงความคิดดังกล่าวให้กะทัดรัด และพยายามแต่งให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์
3. ชัดเกลาสำนวนให้สละสลวย และให้สามารถแสดงออกได้ตรงตามความต้องการ

สิทธา พิณภูวดล และประทีป วาทิกทินกร (2525) ได้เสนอขั้นตอนการแต่งกาพย์ยานี ไว้เช่นกัน ดังนี้

1. คิดเนื้อความเป็นร้อยแก้วเสียก่อน แล้วพยายามย่อเนื้อความให้เหลือวรรคละ 5 - 6 คำ
2. หาสัมผัสนอกให้ครบตามลักษณะบังคับ ซึ่งคงจะไม่ยากเท่ากลอนเพราะมิได้บังคับเสียงวรรณยุกต์

ทำยวรรค

3. หาสัมผัสในทั้งสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะ พยายามให้มีวรรคละ 1 แห่ง ถ้าสามารถ

หาได้มากกว่านั้นก็ยิ่งดี

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2519) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับกลวิธีการแต่งกาพย์ยานีไว้ดังนี้ว่า

1. ไม่ว่าจะแต่งกาพย์ยานีสักกี่บท ก็จำเป็นต้องมีสัมผัสสัมผัสระหว่างบท ผู้ฝึกหัดใหม่ ๆ มักจะสัมผัสสัมผัสตรงนี้

2. สัมผัสในของกาพย์ยานีนั้นยืดหยุ่นได้ บางบทอาจมีน้อยแห่ง บางบทอาจมีเต็มที่ ทั้งนี้แล้วแต่กลวิธีของผู้ประพันธ์แต่ละคน ซึ่งก็จัดเป็นวรรณศิลป์ทำให้ไม่น่าเบื่อ

3. คำที่รับสัมผัสไม่ควรเป็นคำที่มีเสียงเดียวกับคำที่ส่งสัมผัส

4. คำสุดท้ายของวรรคหลังของบาทโท ใช้เสียงวรรณยุกต์สามัญและจัตวาเป็นส่วนใหญ่ ที่ใช้คำตายเสียงตรี หรือเอก ก็มีบ้างแต่ไม่ค่อยพบมากนัก

วราภรณ์ บำรุงกุล (2542) ได้บรรยายถึงกลวิธีการแต่งกาพย์ไว้ว่า กาพย์แต่ละประเภทจะมีกลวิธีการแต่งแตกต่างกันบ้าง แต่พอที่จะกล่าวโดยสรุปได้ ดังนี้

1. ถ้าต้องการจะแต่งเรื่องใด ก็ให้คิดเป็นความเรียงหรือร้อยแก้วธรรมดาเสียก่อน แล้วพยายามทำให้เนื้อความเป็นวรรค เช่น กาพย์ยานีจะแบ่งเป็นวรรคแรก 5 คำและวรรคหลัง 6 คำ เป็นต้น

2. หาสัมผัสนอกซึ่งเป็นสัมผัสบังคับให้ได้ โดยการปรับเปลี่ยนถ้อยคำให้รับสัมผัสกัน

3. หาสัมผัสในทั้งสัมผัสสระและสัมผัสพยัญชนะมาช่วยสร้างเสียงเสนาะ พยายามให้มีสัมผัสในวรรคอย่างน้อย 1 แห่ง

4. ต้องคำนึงว่า ภาพแต่ละประเภทเหมาะสมกับเนื้อความต่างกัน ภาพยานี้ มีจังหวะดำเนินช้า จึงนิยมแต่งพรรณนา เช่น พรรณนาชนกชนมไม้ พรรณนาความงามของธรรมชาติ หรือใช้แต่งบทสวด ใช้สวดฉันทสวดโอ้อวยหาราย สวดพระมาลัย พากย์โขน และเห่เรือ เป็นต้น

จากขั้นตอนการแต่งภาพยานี้ที่เสนอมานี้ อาจสามารถสรุปได้ว่า การจะแต่งภาพยานี้จะต้องมีการคิดเนื้อเรื่องก่อนว่าจะแต่งเรื่องใด แล้วเรียบเรียงเป็นร้อยแก้ว หลังจากนั้นลดทอนคำให้ตรงตามฉันทลักษณ์ และจัดสัมผัสนอกให้ตรงตามบังคับ เพื่อเพิ่มความไพเราะและสมบูรณ์ ทั้งนี้ควรคำนึงถึงกลวิธีการแต่งเพิ่มเติม อาทิ เช่น หาสัมผัสนอกซึ่งเป็นสัมผัสบังคับให้ได้ โดยการปรับถ้อยคำ และไม่ใช้คำที่มีเสียงเดียวกันส่งสัมผัสกัน จัดสัมผัสในใส่เข้าไปอย่างน้อยวรรคละ 1 แห่งให้สละสลวย หรือมากน้อยตามแต่กลวิธีของผู้ประพันธ์แต่ละคน เสียงวรรณยุกต์ของคำสุดท้ายในบาทโทนิยมใช้เสียงวรรณยุกต์สามัญและจัตวาเป็นส่วนใหญ่ และการแต่งภาพยานี้มีจังหวะดำเนินช้า จึงนิยมใช้แต่งพรรณนา

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก

การประเมินผลการเรียน ผู้สอนจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการให้คะแนนเพื่ออธิบายความสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน ซึ่งปัจจุบันนักการศึกษาได้ให้ความสนใจอย่างมากกับ Rubrics ทั้งนี้มาจากการวัดผลและประเมินผลกำลังเปลี่ยนแปลงสู่การประเมินตามสภาพจริงและการประเมินจะอิงการปฏิบัติมากขึ้น จำเป็นต้องพัฒนา Rubrics ที่สะท้อนหลักสูตรและการสอนของแต่ละคน เพื่อให้ Rubrics มีความสัมพันธ์กับการเรียนมากขึ้น

ในการประเมินรูปแบบใหม่ ผู้ประเมินควรที่จะกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน และนักเรียนควรจะได้ทราบก่อนลงมือทำงาน เกณฑ์การประเมินนี้จะระบุคุณภาพที่ต้องการให้นักเรียนกระทำแต่ละคะแนนบน Rubrics ซึ่งสอดคล้องกับตัวอย่างการตอบสนองนั้น ๆ ดังนั้น การกำหนดเกณฑ์ การให้คะแนนนั้นจะทำให้ นักเรียนได้รู้ว่าครูต้องการอะไรและเขาจะต้องทำอย่างไร เพื่อที่จะให้ผลงานของเขาได้คะแนนในระดับที่ต้องการ

ความหมายของ Rubrics

Rubrics คือ เครื่องมือในการให้คะแนน (Scoring Tool) ที่เกิดจากการรวมกันระหว่างเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring criteria) กับมาตรฐานค่าหรือระดับคะแนน (Rating scale) เพื่อระบุถึงความแตกต่างของผลงาน หรือประสิทธิภาพ (Proficiency) ของงาน สำหรับเป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ในการประเมินผลงานของนักเรียนต่อไป ซึ่งการประเมินผลงานของนักเรียนจะมี 2 ลักษณะคือ ผลงานที่ได้จากกระบวนการของนักเรียน และกระบวนการที่นักเรียนใช้เพื่อให้เกิดผลงาน จะประเมินในลักษณะใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้อาจจะประเมินลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือประเมินทั้งสองลักษณะก็ได้

ความสำคัญของ Scoring rubrics

การประเมินศักยภาพของผู้เรียนโดยให้ลงมือปฏิบัติ นั้น ไม่มีคำเฉลยหรือคำตอบถูกที่แน่ชัดลงไปเหมือนแบบทดสอบเลือกตอบ การประเมินผลงานแต่ละชิ้นของผู้เรียนที่ได้ลงมือปฏิบัติจึงมีความจำเป็นที่จะต้องประเมินคุณภาพของงานอย่างเป็นปรนัย ซึ่งเป็นการยากที่จะทำได้ และได้ค้นพบการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนหรือ rubrics ขึ้นมาซึ่งมีความสำคัญดังนี้

1. เพื่อกำหนดหลักการในการตัดสินอย่างยุติธรรม และปราศจากความลำเอียง Rubric จะต้องมีความชัดเจนในเกณฑ์การให้คะแนนอย่างพอเพียงถึงขนาดที่ผู้ประเมิน 2 คนสามารถใช้ Rubric เดียวกันประเมินชิ้นงานของผู้เรียนขึ้นเดียวกันแล้วให้คะแนนได้ตรงกัน ระดับของความสอดคล้องในการให้คะแนนของผู้ประเมิน 2 คนที่ประเมินอย่างเป็นอิสระจากกันจะเรียกว่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ของการประเมิน
2. เป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ได้ทั้งการสอนและการประเมิน เราสามารถใช้ rubric เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงการปฏิบัติงานของนักเรียนได้ และช่วยให้ครูสามารถตั้งความคาดหวังกับการปฏิบัติงานของนักเรียนได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังสามารถให้นักเรียนเห็นได้อย่างชัดเจนว่าทำอย่างไรจึงจะปฏิบัติงานได้ตามความคาดหวังที่ตั้งไว้

3. เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นผู้ที่สามารถตัดสินคุณภาพชิ้นงานอย่างมีเหตุผล ทั้งงานของตนเองและผู้อื่น นักเรียนจะรู้ข้อผิดพลาดของตนเองและผู้อื่น การทำเช่นนี้บ่อย ๆ ช่วยให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบในงานของตนเองมากยิ่งขึ้น

4. เป็นเครื่องมือที่ช่วยลดจำนวนเวลาที่ครูใช้ในการประเมินผลงานของนักเรียนลงได้ เพราะโดยปกติครูมักประเมินผลงานของนักเรียนทีละชิ้น แต่ถ้าใช้ rubric ในการประเมินงานแล้ว นักเรียนสามารถประเมินงานของตนเองและของเพื่อน ๆ ได้ นอกจากนี้ rubric ยังช่วยให้นักเรียนได้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับจุดเด่น และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขในชิ้นงานของตนเองได้อีกด้วย

5. rubrics มีลักษณะยืดหยุ่นที่สามารถทำให้ครูสอนนักเรียนที่มีความหลากหลายแตกต่างกันไปได้

6. rubrics ใช้ได้ง่ายและอธิบายได้ง่ายเช่นกัน การใช้ rubric จะช่วยให้นักเรียนทราบว่านักเรียนได้เรียนรู้อะไร และเมื่อมีการประชุมผู้ปกครอง ครูอาจใช้ rubric อธิบายผู้ปกครองเข้าใจง่าย โดยผู้ปกครองจะทราบได้ว่าบุตรหลานของตนต้องทำอะไรบ้างจึงจะประสบผลสำเร็จในการเรียน (สมศักดิ์ ภาวิภาดาวรรณ, 2544)

จุดประสงค์ของการสร้าง rubrics

การสร้าง rubric มีจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อประเมินกระบวนการ (Process) เช่น ประเมินการเรียนรู้เป็นทีม ประเมินการนำเสนอปากเปล่า การอภิปราย การสาธิต เป็นต้น

2. เพื่อประเมินผลผลิต (Product) เช่น ประเมินแมสเสสมผลงาน รายงานการวิจัย นิทรรศการ ผลงานศิลปะ เป็นต้น

ลักษณะของ Rubrics ที่ดี

Rubrics เป็นชุดคะแนนที่ใช้เป็นแนวทางสำหรับการประเมินผลงานของผู้เรียน ลักษณะที่ดีของ Rubrics มีดังนี้ (Wiggins, 1998)

1. มีความเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมาย หรือ เป้าหมายทั่วไป (General goals) กล่าวคือ เกี่ยวข้องกับงาน
2. จำแนกการปฏิบัติได้อย่างเที่ยงตรง (Performances validity)
3. ในแต่ละ Rubric จะไม่มีการรวมเกณฑ์การให้คะแนน
4. วิเคราะห์งานได้อย่างละเอียด
5. ภาษาที่ใช้อธิบายคุณลักษณะงาน จำแนกคุณภาพของงานได้ถูกต้อง
6. สามารถตัดสินงานได้ถูกต้อง
7. อธิบายอย่างชัดเจนในแต่ละระดับของคะแนน และมีความแม่นยำในการให้คะแนนในตัวของมันเอง
8. ตัดสินให้คะแนนจากผลงานที่ปฏิบัติ มากกว่ากระบวนการ รูปแบบเนื้อหา หรือความตั้งใจในการทำงาน

นอกจากนี้ วิกกิน (Wiggin, 1998) ได้นำเสนอคุณลักษณะของ Rubrics ว่าต้องมีลักษณะดังนี้

1. คะแนนต้องมีลักษณะต่อเนื่อง (Continuous) กล่าวคือ ให้คะแนนเป็นจำนวนเต็ม เช่น ให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 คะแนนแต่ละคะแนน มีความห่างเท่ากัน
2. มีความสอดคล้องกัน (Parallel) คะแนนแต่ละระดับแสดงถึงความลดหลั่นของคุณภาพงาน
3. มีความเกี่ยวเนื่องกัน (Coherent) ในแต่ละระดับของการให้คะแนน
4. น้ำหนักการให้คะแนนในแต่ละระดับมีความเหมาะสม (Apply weighed) มีเหตุผล (not arbitrary) น้ำหนักของคะแนนในแต่ละระดับสามารถอ้างอิงไปยังระดับอื่น ๆ ได้
5. มีความเที่ยงตรง (Valid) คะแนนในแต่ละระดับ แสดงถึงคุณภาพของการปฏิบัติ เป็นสิ่งสะท้อนถึงคุณภาพของงาน ไม่ได้เน้นถึงปริมาณ แต่เป็นเกณฑ์ตามสภาพจริง (Authentic criteria)
6. เชื่อถือได้ (Reliable) กล่าวคือ มีความคงเส้นคงวาในการให้คะแนน ถึงแม้ใครจะเป็นผู้ประเมินและจะประเมินในช่วงเวลาใดก็ตาม

องค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric)

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจะต้องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1. ประเด็นที่จะประเมิน (Criteria) ถือเป็นสิ่งที่สะท้อนผลการเรียนรู้หลักหรือมาตรฐานการเรียนรู้ ที่เป็นเป้าหมายของแต่ละหน่วยภาระงาน
2. ระดับความสามารถ (Performance Levels) ส่วนใหญ่จะกำหนดเป็นเลขคี่มากกว่าเลขคู่ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการให้คะแนนที่ตกอยู่ตรงกลาง ทำให้จำแนกความสามารถได้ยาก และแต่ละระดับอาจกำหนดเป็นตัวเลขหรือคำแสดงคุณภาพ เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ต้องปรับปรุง
3. คำอธิบายคุณภาพของแต่ละระดับความสามารถ (Quality Descriptors) ว่าคุณภาพของความสามารถแต่ละระดับที่คาดหวังนั้นเป็นอย่างไร คำบรรยายเหล่านี้จะต้องมีความชัดเจนในการใช้ภาษาที่กระชับรัดกุม เข้าใจง่าย และเห็นความแตกต่างระหว่างระดับความชัดเจน

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน เป็นการระบุคุณภาพของงานหรือการกระทำที่ครูต้องการให้นักเรียนกระทำหรือตอบสนอง การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจะช่วยให้สิ่งที่คาดหวังและมาตรฐานของงานชัดเจนยิ่งขึ้น และเกณฑ์ยังช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองเมื่อทราบเกณฑ์ที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนมีวิธีการ 2 แบบ คือ

1. การกำหนดเกณฑ์โดยภาพรวม (Holistic Score)

เป็นการให้คะแนนโดยพิจารณาผลงานของผู้เรียนในภาพรวมว่ามีคุณภาพสอดคล้องกับเกณฑ์ในระดับใดและมีมิติใดสำหรับงานนั้น ซึ่งจะมีคำอธิบายคุณภาพของงานประกอบการให้คะแนนและตัดสินคะแนนต่าง ๆ ได้ด้วย เช่น การประเมินการแปรงฟันอย่างถูกวิธี จะได้ระดับคะแนนออกมาเป็นระดับคะแนนเดียว เช่น ถูกต้องดี พอใช้ หรือยังต้องปรับปรุง

2. การกำหนดเกณฑ์โดยจำแนกสิ่งที่จะประเมินออกเป็นประเด็นย่อย (Analytic Score)

เป็นการให้คะแนนเป็นส่วน ๆ โดยระบุรายละเอียดออกเป็นประเด็นย่อย ๆ และแต่ละประเด็นมีคุณภาพอย่างไร เช่น การประเมินการเขียน จะแบ่งเป็นด้านสำนวนภาษา ความคิดสร้างสรรค์ การเขียนถูกหลักไวยากรณ์ หรือการประเมินการแปร่งพินอย่างถูกวิธี จะจำแนกประเด็นการประเมินออกเป็นวิธีการแปร่งพิน ความสะอาดของพิน และลักษณะนิสัย ได้แก่ การใช้น้ำ การใช้ยาสีพิน เป็นต้น (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, 2544)

การกำหนดระดับคะแนนใน Rubrics

การกำหนดระดับคะแนนใน rubric ส่วนใหญ่จะมีตั้งแต่ 3 - 8 ระดับ ขึ้นอยู่กับลักษณะของงานและความต้องการของครูว่าจะพิจารณางานละเอียดมากน้อยเพียงใด การให้ระดับคะแนน 3 ระดับ คือ สูง-ปานกลาง-ต่ำ เป็นการง่ายในการอธิบายคุณลักษณะและง่ายต่อการตัดสินใจ แต่บางคนอาจใช้ 4 ระดับ เพราะสัมพันธ์กับการให้ grade คือ 1, 2, 3 และ 4 จะเลือกใช้อย่างไร ขึ้นอยู่กับความต้องการของครูและนักเรียนที่จะตกลงร่วมกัน ในการกำหนดระดับคะแนน เมื่อครูและนักเรียนมีความเข้าใจและมีทักษะแล้วค่อยเพิ่มเป็น 5 หรือ 6 ระดับได้

การสร้างเกณฑ์การให้คะแนน

แนวทางในการให้คะแนนนั้นถือว่าเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้การประเมินครอบคลุม พร้อมทั้งการให้คะแนนมีความยุติธรรม การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนจึงควรพิจารณาดังนี้ (McMillan, 2001)

1. ต้องแน่ใจว่าเกณฑ์การให้คะแนนได้เน้นประเด็นที่สำคัญของงาน (Be sure the criteria focus on important aspects of the performance)
2. มีความสอดคล้องระหว่างระดับคะแนน กับจุดมุ่งหมายของการประเมิน (Match the type of rating with the purpose of assessment) ถ้าจุดมุ่งหมายของการประเมินกว้างและต้องใช้การตัดสินใจทุก ๆ ส่วนของชิ้นงาน ควรจะใช้การประเมินแบบภาพรวม (Holistic Scale) แต่ถ้าการประเมินต้องการสะท้อนกลับให้เห็น ความแตกต่างของประเด็นต่าง ๆ ของงาน ควรใช้การประเมินแบบแยกเป็นรายด้าน (Analytical approach)
3. ข้อความที่ใช้อธิบายในแต่ละระดับคะแนน ต้องเป็นข้อความที่สามารถประเมินหรือสังเกตได้ (The descriptions of the criteria should be directly observable)
4. ควรให้นักเรียน ผู้ปกครองและผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่วมกันสร้างเกณฑ์ (The criteria should be written so that students, parents, and others understand them) การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมสร้างเกณฑ์การปฏิบัติงานนั้น ๆ จะเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้สนใจที่จะทำงาน และจะทำให้เพื่อนนักเรียนนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานนั้น ๆ

5. คุณลักษณะ หรือสิ่งที่จะวัดควรนิยามให้ชัดเจน (The characteristics and traits used in the scale should be clearly and specifically defined)

6. แสดงขั้นตอน หรือลำดับขั้นที่เหมาะสมของคะแนนในแต่ละระดับ เพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อน น้อยที่สุด (Take an appropriate to minimize scoring error) เช่น หลีกเลียงการให้คะแนนที่สูงเกินไป (Generosity error) การให้คะแนนต่ำเกินไป (Severity error) การให้คะแนนส่วนใหญ่อยู่ตรงกลาง (Central tendency error) และการให้คะแนนที่เกิดจากความพึงพอใจเป็นการส่วนตัวของครูที่มีต่อนักเรียนคนนั้น ๆ (Halo effect)

7. ระบบของการให้คะแนนต้องมีความเป็นไปได้

ขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน

เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้นการประเมินให้ดำเนินการควบคู่กันไป ในกิจกรรมการเรียน ดังนั้นการสร้างและพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนสามารถทำได้ดังนี้ (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, 2546)

1. เนื้อหา หน่วยการเรียนรู้หรือภาระงานที่กำหนดขึ้นนั้นตรงกับมาตรฐานการเรียนรู้ข้อใด
2. ประเด็นที่จะนำมาประเมินภาระงานนั้นสามารถบอกได้ว่าเป็นคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ข้อใดบ้าง
3. จัดทำกรอบการประเมินที่ครอบคลุมประเด็นที่จะนำมาประเมิน
4. อธิบายการแสดงออกถึงระดับความสามารถตามประเด็นที่กำหนดเป็นระดับ ๆ
5. ทดลองหาความชัดเจนของเกณฑ์โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจ
6. หลังจากนำเกณฑ์ไปใช้ประเมินผู้เรียนแล้วให้หาข้อดี ข้อควรปรับปรุงแก้ไขด้านต่าง ๆ เช่น ความชัดเจน ความสะดวกในการนำไปใช้ ฯลฯ
7. ทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์ที่ยังมีข้อบกพร่องหรือพัฒนาเกณฑ์อื่น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น

การเขียน Rubrics

ในการเขียน Rubrics จะเป็นแบบการประเมินภาพรวม หรือ ประเมินแยกเป็นด้าน ๆ ขึ้นอยู่กับความถนัดของครู โดยให้ยึดตามแนวทางคุณลักษณะที่ดีของ Rubrics ดังที่กล่าวมาแล้ว เทคนิคการเขียน Rubrics อาจจะเริ่มจากด้านดีที่สุด กับด้านที่แย่ที่สุด ให้ตรงข้ามกันก่อน เพื่อต่อการเขียนในระดับอื่น ๆ หรือ อาจจะเขียนด้านดีที่สุดก่อน (เขียนเหมือนกับแบบประเมินภาพรวม) แล้วระบุด้านลบ หรือด้านไม่ดี ในระดับคะแนนที่ต่ำลงมา หรืออาจจะเขียนด้านแย่ที่สุดก่อน เป็นด้านลบทั้งหมดซึ่งเป็นคะแนนต่ำสุดแล้ว ในระดับคะแนนที่สูงขึ้น ให้เพิ่มด้านบวกหรือด้านดีไปเรื่อย ๆ

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยก
องค์ประกอบสำหรับการประเมินแต่ง
ภาพยยานี้ 11

คุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบ
แยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินแต่ง
ภาพยยานี้ 11

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินแต่งกายพัยานี 11 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินแต่งกายพัยานี 11 และ 2) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินแต่งกายพัยานี 11 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 51,363 คน ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2562)

กลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสวายวิทยาคาร จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 จำนวน 34 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินทักษะการแต่งกายพัยานี 11 แบบแยกองค์ประกอบ

การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือของเกณฑ์การประเมินแบบแยกองค์ประกอบ มีวิธีการดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการแต่งกายพัยานี 11 และการพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ
- 2) การกำหนดประเด็นที่ต้องการประเมิน ทั้งนี้ประเด็นหรือมิติการประเมินพัฒนาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2562) ซึ่งคณะผู้วิจัยพัฒนาเกณฑ์การกำหนดการให้คะแนนไว้ 6 มิติ ดังนี้

2.1 ฉันทลักษณ์ หมายถึง ลักษณะแบบแผนคำประพันธ์ของร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี 11

2.2 อักษรวิธี หมายถึง วิธีเขียนหนังสือให้ถูกต้อง

2.3 ความคิดและเนื้อหา หมายถึง ใจความสำคัญ สารสำคัญ หรือแนวความคิดที่น่าเสนอ

2.4 กวีโวหาร หมายถึง การพลิกแพลงภาษาที่ใช้ให้แปลกออกไปจากที่ใช้อยู่เป็นปกติ

ก่อให้เกิดภาพ มีรสกระชับใจ ความรู้สึกและอารมณ์

2.5 จำนวนบท หมายถึง จำนวนบทของคำประพันธ์ที่แต่ง

2.6 ลายมือ หมายถึง การเขียนตัวอักษรให้ถูกต้องตามหลักการคัดไทย สะอาดเรียบร้อย

3) กำหนดมิติหรือองค์ประกอบที่ประเมิน จำนวนระดับคะแนนหรือระดับคุณภาพของการแต่งกาพย์ยานี 11 รวมทั้งคำอธิบายในแต่ละระดับ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบกำหนดระดับไม่เท่ากัน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ	เกณฑ์การให้คะแนน				
	0 ปรับปรุง	1 พอใช้	2 ดี	3 ดีมาก	4 ดีเยี่ยม
1. ฉันทลักษณ์	☐ ไม่มีสัมผัสระหว่างวรรคหรือมีแต่ไม่ครบทุกวรรค และ/หรือไม่มีสัมผัสระหว่างบทหรือมีแต่ไม่ครบทุกบท	☐ มีประเด็นที่ 1, 2 และ 3 ครบ และมีสัมผัสซ้ำและ/หรือสัมผัสเลื่อนระหว่างร้อยละ 41-60 ของจำนวนสัมผัสทั้งหมด	☐ มีประเด็นที่ 1, 2 และ 3 ครบ และมีสัมผัสซ้ำและ/หรือสัมผัสเลื่อนระหว่างร้อยละ 21-40 ของจำนวนสัมผัสทั้งหมด	☐ มีประเด็นที่ 1, 2 และ 3 ครบ และมีสัมผัสซ้ำและ/หรือสัมผัสเลื่อนไม่เกินร้อยละ 20 ของจำนวนสัมผัสทั้งหมด	☐ 1. มีสัมผัสระหว่างวรรคครบทุกวรรค 2. มีสัมผัสระหว่างบทครบทุกบท 3. ไม่ใช้สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาวเป็นสัมผัสบังคับ 4. ไม่มีสัมผัสซ้ำ 5. ไม่มีสัมผัสเลื่อน
2. อักษรวิธี	☐ เขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 7 คำขึ้นไป	☐ เขียนสะกดคำผิด 5 - 6 คำ	☐ เขียนสะกดคำผิด 3 - 4 คำ	☐ เขียนสะกดคำผิด 1 - 2 คำ	☐ เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ
3. ความคิดและเนื้อหา	☐ ไม่สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด	☐ มี 1 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด	☐ มี 2 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด	☐ มี 3 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด	☐ 1. มีเนื้อหาตรงตามประเด็นที่กำหนด 2. มีแนวความคิดที่มีเหตุผลอยู่ในขอบเขตของประเด็นที่กำหนด 3. มีแนวคิดสร้างสรรค์คือ เนื้อหาเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน เช่น การดำรงชีวิต การเข้าใจสังคม

องค์ประกอบ	เกณฑ์การให้คะแนน				
	0 ปรับปรุง	1 พอใช้	2 ดี	3 ดีมาก	4 ดีเยี่ยม
4. กวีโวหาร	☐ ไม่สอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด	☐ มี 1 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด	☐ มี 2 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด	☐ มี 3 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด	☐ การปฏิบัติตนให้เป็น ประโยชน์ต่อสังคม 4. มีแนวคิดแปลกใหม่ คือ เนื้อหาที่นำเสนอไม่ค่อยมี ใครกล่าวถึง 1. มีการเลือกใช้คำ เหมาะสมแก่เนื้อหา และบริบท 2. มีการเล่นสัมผัส อักษร เล่นคำ ไพเราะ สละสลวย และราบรื่น 3. มีการใช้ภาพพจน์ โวหาร ส่งเสริมให้ เนื้อหามีความหมาย ลึกซึ้งกินใจ 4. มีการใช้โวหารการ เขียนสอดคล้องกับ ประเด็นที่กำหนด
5. จำนวนบท	☐ มีจำนวนบทน้อยกว่า ร้อยละ 50	☐ มีจำนวนบทไม่ครบ ตามที่กำหนด แต่ไม่ น้อยกว่าร้อยละ 50	☐ มีจำนวนบทครบ ตามที่กำหนด		
6. ลายมือ	☐ ไม่สอดคล้องตาม ประเด็นที่กำหนด	☐ มีประเด็นใดประเด็น หนึ่งจาก 2 ประเด็นที่ กำหนด	☐ 1. ลายมืออ่านง่าย เป็นระเบียบ 2. สะอาด เรียบร้อย ไม่มีรอยลบ		

4) นำร่างเกณฑ์การให้คะแนนที่พัฒนาขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

4.1 ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หรือสูงกว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 2 คน

4.2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยดำเนินการสอนเรื่องการแต่งกายพยานี 11 ให้แก่นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และมอบหมายภาระงานเกี่ยวกับการแต่งกายพยานี 11
- 2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับขบวนการประเมินแต่งกายพยานี 11

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการใช้เกณฑ์การประเมินแบบแยกองค์ประกอบ สำหรับขบวนการประเมินการแต่งกายพยานี 11 โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistic) ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- 1) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือรายข้อ (กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2559)
  - 1.1 ดัชนีความยากของงาน (task difficulty index)
  - 1.2 ดัชนีอำนาจจำแนก (discrimination index) ด้วยวิธี สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยต์ไบเซรียล (Point Biserial Correlation Coefficient)
- 2) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งฉบับ
  - 2.1 การตรวจสอบความตรง
    - 2.1.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence ; IOC)
  - 2.2 การตรวจสอบความเที่ยง
    - 2.2.1 การตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ด้วยวิธี สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method)
    - 2.2.2 การตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน ด้วยวิธี (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือรายข้อ (กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2559)

1.1 ดัชนีความยากของงาน (task difficulty index)

$$\text{ดัชนีความยากของงาน} = \frac{\text{สัดส่วนของค่าเฉลี่ยของคะแนนรายข้อหรืองานแต่ละงานของผู้รับการประเมิน}}{\text{คะแนนที่เป็นไปได้สูงสุดในแต่ละข้อหรือแต่ละงาน}}$$

ค่าดัชนีความยากที่ยอมรับได้อยู่ระหว่าง 0.3 – 0.9

1.2 ดัชนีอำนาจจำแนก (discrimination index) ด้วยวิธี สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยต์

ไบซีเรียล (Point Biserial Correlation Coefficient)

$$r_{pb} = \frac{\bar{x}_p - \bar{x}_q}{s_t} \sqrt{pq}$$

เมื่อ r_{pb} หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยต์ไบซีเรียล

$\bar{x}_p$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยคะแนนผลการประเมินของผู้รับการประเมินที่ได้ผลประเมิน

ในระดับสูง

$\bar{x}_q$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยคะแนนผลการประเมินของผู้รับการประเมินที่ได้ผลประเมิน

ในระดับต่ำ

p หมายถึง ค่าสัดส่วนผู้รับการประเมินได้ผลประเมินในระดับสูง

q หมายถึง ค่าสัดส่วนผู้รับการประเมินได้ผลประเมินในระดับต่ำ

s_t หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลการประเมินของผู้รับการ

ประเมินทุกคน

2) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งฉบับ

2.1 การตรวจสอบความตรง

2.1.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective

Congruence ; IOC)

$$IOC = \frac{R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างมิติหรือองค์ประกอบของเครื่องมือวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติกับวัตถุประสงค์ขององค์ประกอบที่ต้องการประเมิน

R หมายถึง ผลรวมคะแนนที่ได้จากการตัดสินโดยผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ใช้พิจารณาตัดสินทั้งหมด

การแปลความหมายของ IOC

ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ($IOC \geq 0.5$) แสดงว่า มิตินั้นของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก สามารถประเมินได้ตามวัตถุประสงค์

ค่า IOC มีค่าน้อยกว่า 0.5 ($IOC < 0.5$) แสดงว่า มิตินั้นของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก ไม่สามารถประเมินได้ตามวัตถุประสงค์

2.2 การตรวจสอบความเที่ยง

2.2.1 การตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน ด้วยวิธี สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method)

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

α หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือวัดทักษะการปฏิบัติ S_i^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนส่วนที่ i (หรือข้อรายการที่ i หรือองค์ประกอบที่ i)

S_x^2 หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนรวม x
 k หมายถึง จำนวนส่วนที่นำมารวมเป็นคะแนนรวม X (จำนวนข้อคำถามหรือองค์ประกอบที่ประเมิน)

การแปลความหมายค่า α การทดสอบที่มีขนาดใหญ่ หรือจำนวนผู้เข้าสอบมากกว่า 25 คน ค่า α มีค่าตั้งแต่ 0.8 – 0.87 ขึ้นไป ถือว่าเครื่องมือวัดทักษะการปฏิบัติที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพด้านความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในอยู่ในระดับที่ใช้ได้

2.2.2 การตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน ด้วยวิธี (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

$$r_{xy} = \frac{n \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[n \sum X^2 - (\sum X)^2][n \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน

n หมายถึง จำนวนผู้เรียน

X หมายถึง คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 1

Y หมายถึง คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 1

2.2.3 การประมาณค่าความเที่ยงด้วยการใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง (Generalizability theory)

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายยານี 11 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายยານี 11 และ 2) ตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายยານี 11 เพื่อให้มั่นใจได้ว่าเครื่องมือมีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งคุณภาพของเครื่องมือรายด้าน และคุณภาพของเครื่องมือทั้งฉบับ โดยแบ่งผลการศึกษาเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือรายองค์ประกอบ

ตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งฉบับ

ตอนที่ 1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือรายองค์ประกอบ

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือรายองค์ประกอบ ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพโดยใช้ดัชนีความยากของงาน (task difficult index) และดัชนีอำนาจจำแนก (discrimination index) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ดัชนีความยากของงาน (task difficult index)

ค่าดัชนีความยากของงานเทียบเท่ากับค่าดัชนีความยากของข้อสอบ ซึ่งมีค่าเท่ากับสัดส่วนของผู้ตอบข้อสอบข้อนั้นถูกต้อง โดยผู้วิจัยได้พิจารณาสัดส่วนของค่าเฉลี่ยคะแนนรายองค์ประกอบของนักเรียน แล้วคำนวณจากหลักการ สัดส่วนของคะแนนรายองค์ประกอบกับคะแนนที่เป็นไปได้สูงสุด ได้ผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ค่าดัชนีความยากของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายยານี 11 รายองค์ประกอบ

ที่	องค์ประกอบ	ค่าดัชนีความยาก	แปลผล
1	ฉันทลักษณ์	.59	ปานกลาง
2	อักขรวิธี	.89	ง่ายมาก
3	ความคิดและเนื้อหา	.59	ปานกลาง
4	กวีโวหาร	.55	ปานกลาง
5	จำนวนบท	1.00	ง่ายมาก
6	ลายมือและความสะอาด	.63	ค่อนข้างง่าย

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ค่าดัชนีความยากของของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายยານี 11 ในแต่ละองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง .55 - .89 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ มีเพียงองค์ประกอบด้านจำนวนบทเท่านั้นที่มีค่าดัชนีความยากเท่ากับ 1.00 ซึ่งหมายความว่านักเรียนทุกคนแต่งกายยยานีตามจำนวนที่กำหนดได้ครบตามเกณฑ์ทุกคน

1.2 ดัชนีอำนาจจำแนก (discrimination index)

ดัชนีอำนาจจำแนกเป็นดัชนีที่บ่งชี้ว่างานที่ใช้ประเมินสามารถแยกนักเรียนที่มีความสามารถสูงหรือต่ำออกจากกันได้ดีเพียงใด โดยผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล (Point Biserial Correlation Coefficient) ด้วยโปรแกรม SPSS ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าดัชนีอำนาจจำแนกเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพัยานี 11 รายการประกอบ

ที่	องค์ประกอบ	ค่าดัชนีอำนาจจำแนก	แปลผล
1	ฉันทลักษณ์	.701	อำนาจจำแนกดีมาก
2	อักขรวิธี	.407	อำนาจจำแนกดี
3	ความคิดและเนื้อหา	.262	อำนาจจำแนกพอใช้ได้
4	กวีโวหาร	.494	อำนาจจำแนกดี
5	จำนวนบท	.000	ไม่มีอำนาจจำแนก
6	ลายมือและความสะอาด	.431	อำนาจจำแนกดี

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของงานส่วนใหญ่มีค่าระหว่าง .262 - .701 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ได้ถึงอำนาจจำแนกดีมาก มีเพียงองค์ประกอบด้านจำนวนบทที่ไม่มีค่าอำนาจจำแนก ($r = 0$) เนื่องจากนักเรียนทุกคนเขียนจำนวนบทได้ครบ ทำให้ไม่มีความแตกต่างของคะแนนระหว่างกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนในด้านจำนวนบทที่แต่ง

ตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งฉบับ

ในส่วนของการพิจารณาคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพัยานี 11 ทั้งฉบับ วิจัยใช้การตรวจสอบคุณภาพทั้งด้านความตรง (validity) และความเที่ยง (reliability) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ความตรง (validity)

ความตรงคือคุณสมบัติด้านความถูกต้องแม่นยำของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพัยานี 11 ในการประเมินทักษะการแต่งกายพัยานี 11 ของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

2.1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity)

ความตรงตามเนื้อหาถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญมากที่ควรตรวจสอบ เนื่องจากความตรงตามเนื้อหาเป็นคุณสมบัติของเครื่องมือวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติที่ใช้ในการวัดได้ครอบคลุม และเป็นตัวแทนของทักษะที่ต้องการจะประเมิน ซึ่งในการตรวจสอบผู้วิจัยใช้ผู้เชี่ยวชาญในด้าน การแต่งคำประพันธ์ ซึ่งเป็นครูผู้สอนในรายวิชาภาษาไทยที่มีประสบการณ์จำนวน 2 ท่าน และอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 1 ท่าน รวมเป็น 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของเกณฑ์การ

ให้คะแนนจากรูบrik และคำอธิบายการปฏิบัติงานแต่ละระดับคะแนนขององค์ประกอบนั้นด้วย ได้ผลดังแสดง ตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินแต่งกายพิธียานี 11

องค์ประกอบ	ระดับ คุณภาพ	เกณฑ์	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
1. ฉันทลักษณ์	4 ดีเยี่ยม	1. มีสัมผัสระหว่างวรรคครบทุก วรรค 2. มีสัมผัสระหว่างบทครบทุกบท 3. ไม่ใช่สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระ เสียงยาวเป็นสัมผัสบังคับ 4. ไม่มีสัมผัสซ้ำ 5. ไม่มีสัมผัสเลื่อน	1	1	1	1	สอดคล้อง
	3 ดีมาก	มีประเด็นที่ 1, 2 และ 3 ครบ และ มีสัมผัสซ้ำและ/หรือสัมผัสเลื่อน ไม่เกิน ร้อยละ 20 ของจำนวนสัมผัส ทั้งหมด	1	1	1	1	สอดคล้อง
	2 ดี	มีประเด็นที่ 1, 2 และ 3 ครบ และ มีสัมผัสซ้ำและ/หรือสัมผัสเลื่อน ระหว่างร้อยละ 21-40 ของจำนวน สัมผัสทั้งหมด	1	1	1	1	สอดคล้อง
	1 พอใช้	มีประเด็นที่ 1, 2 และ 3 ครบ และ มีสัมผัสซ้ำและ/หรือสัมผัสเลื่อน ระหว่างร้อยละ 41-60 ของจำนวน สัมผัสทั้งหมด	1	1	1	1	สอดคล้อง
	0 ปรับปรุง	ไม่มีสัมผัสระหว่างวรรคหรือมีแต่ ไม่ครบทุกวรรค และ/หรือไม่มี สัมผัสระหว่างบทหรือมีแต่ไม่ครบ ทุกบท	1	1	1	1	สอดคล้อง

องค์ประกอบ	ระดับ คุณภาพ	เกณฑ์	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
2. อักษรวิธี	4 ดีเยี่ยม	เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ	1	1	1	1	สอดคล้อง
	3 ดีมาก	เขียนสะกดคำผิด 1 - 2 คำ	1	1	1	1	สอดคล้อง
	2 ดี	เขียนสะกดคำผิด 3 - 4 คำ	1	1	1	1	สอดคล้อง
	1 พอใช้	เขียนสะกดคำผิด 5 - 6 คำ	1	1	1	1	สอดคล้อง
	0 ปรับปรุง	เขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 7 คำขึ้นไป	1	1	1	1	สอดคล้อง
3. ความคิดและ เนื้อหา	4 ดีเยี่ยม	1. มีเนื้อหาตรงตามประเด็นที่กำหนด 2. มีแนวความคิดที่มีเหตุผลอยู่ในขอบเขตของประเด็นที่กำหนด 3. มีแนวคิดสร้างสรรค์ คือ เนื้อหาเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน เช่น การดำรงชีวิต การเข้าใจสังคม การปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม 4. มีแนวคิดแปลกใหม่ คือ เนื้อหาที่น่าสนใจไม่ค่อยมีใครกล่าวถึง	0	1	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
	3 ดีมาก	มี 3 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง
	2 ดี	มี 2 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง
	1 พอใช้	มี 1 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง
	0 ปรับปรุง	ไม่สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง

องค์ประกอบ	ระดับ คุณภาพ	เกณฑ์	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
4. กวีโวหาร	4 ดีเยี่ยม	1. มีการเลือกใช้คำเหมาะสมแก่ เนื้อหาและบริบท	1	0	1	0.67	ผ่านเกณฑ์
		2. มีการเล่นสัมผัสอักษร เล่นคำ ไพเราะ สละสลวย และราบรื่น					
		3. มีการใช้ภาพพจน์โวหาร ส่งเสริมให้เนื้อหามีความหมาย ลึกซึ้งกินใจ					
		4. มีการใช้โวหารการเขียน สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด					
	3 ดีมาก	มี 3 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่ กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง
2 ดี	มี 2 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่ กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง	
1 พอใช้	มี 1 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่ กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง	
0 ปรับปรุง	ไม่สอดคล้องตามประเด็นที่ กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง	
5. จำนวนบท	2 ดี	มีจำนวนบทครบตามที่กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง
	1 พอใช้	มีจำนวนบทไม่ครบตามที่กำหนด แต่น้อยกว่าร้อยละ 50	1	1	1	1	สอดคล้อง
	0 ปรับปรุง	มีจำนวนบทน้อยกว่าร้อยละ 50	1	1	1	1	สอดคล้อง
6. ลายมือ	2 ดี	1. ลายมืออ่านง่าย เป็นระเบียบ 2. สะอาด เรียบร้อยไม่มีรอยลบ	1	1	1	1	สอดคล้อง
	1 พอใช้	มีประเด็นใดประเด็นหนึ่งจาก 2 ประเด็นที่กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง
	0 ปรับปรุง	ไม่สอดคล้องตามประเด็นที่ กำหนด	1	1	1	1	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ค่า IOC ในระดับคะแนนของทุกองค์ประกอบ มีค่ามากกว่า 0.5 ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญนั้น ทุกระดับคะแนนในแต่ละองค์ประกอบของรูบริก สามารถประเมินได้ตามวัตถุประสงค์หรือนิยามขององค์ประกอบนั้นจริง

2.2 ความเที่ยง (reliability)

สำหรับการตรวจสอบคุณสมบัติด้านความตรงหรือความคงเส้นคงวาในการวัดของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพยานี 11 นั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (internal consistency reliability) การตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability) และการประมาณค่าความเที่ยงด้วยการใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง (Generalizability theory) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (internal consistency reliability)

การตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในเป็นการตรวจสอบคุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถให้ผลการวัดที่สอดคล้องกันระหว่างองค์ประกอบที่ประเมินทักษะการปฏิบัติ หรือความเป็นเอกพันธ์ขององค์ประกอบในการเป็นตัวแทนของคุณลักษณะของทักษะการปฏิบัติที่ต้องการวัด ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) ซึ่งคำนวณจากโปรแกรม SPSS ได้ผลดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพยานี 11

รายการ	Cronbach's Alpha (α)
เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกสำหรับการประเมินแต่งกายพยานี 11 ทุกองค์ประกอบ	.509

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ค่า α ของครอนบาคมีค่าประมาณ .509 ซึ่งอยู่ในปานกลาง โดยในกรณีที่มีจำนวนผู้สอบ 34 คน เช่นในงานวิจัยฉบับนี้ ถือว่าเป็นการทดสอบขนาดใหญ่ คือมีจำนวนผู้สอบมากกว่า 25 คน ค่า α ควรมีค่าตั้งแต่ .80 - .87 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเครื่องมือวัดมีคุณภาพด้านความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในที่อยู่ในระดับใช้ได้

2.2.2 ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability)

การตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผลการประเมินทักษะการปฏิบัติด้วยเครื่องมือเดียวกัน โดยผู้ประเมินมากกว่า 1 คน โดยนารวิเครณ์ผู้วิจัยใช้คะแนนจากผู้ประเมิน 2 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแต่งกายยานี 11 และมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยเป็นระยะเวลานาน จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายยานี 11

รายการ	Pearson Correlation (r_{xy})
องค์ประกอบที่ 1 ฉันทลักษณ์	1.00
องค์ประกอบที่ 2 อักษรวิธี	1.00
องค์ประกอบที่ 3 ความคิดและเนื้อหา	.749
องค์ประกอบที่ 4 กวีโวหาร	.925
องค์ประกอบที่ 5 จำนวนบท	-
องค์ประกอบที่ 6 ลายมือและความสะอาด	.929

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ค่า r_{xy} มีค่าระหว่าง .749 – 1.00 โดยเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่า ด้านฉันทลักษณ์และด้านอักษรวิธี ค่า r_{xy} มีค่าเป็น 1.00 แสดงว่าในองค์ประกอบ 2 ด้านนี้ผู้ประเมินให้คะแนนนักเรียนแต่ละตรงกัน ส่วนด้านกวีโวหาร และลายมือและความสะอาด r_{xy} มีค่าเป็น .925 และ .929 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับสูง ซึ่งสะท้อนว่าผู้ประเมินให้คะแนนเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกันเช่นเดียวกัน ขณะที่ด้านความคิดและเนื้อหา ค่า r_{xy} เป็น .749 ซึ่งค่าต่ำกว่า .80 เพียงเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนี้พบว่า ในด้านจำนวนบทไม่ปรากฏค่า r_{xy} เนื่องจากผู้ให้ประเมินให้คะแนนเต็มและตรงกันทุกประเด็น ทำให้ไม่มีความแตกต่างของคะแนนจึงไม่สามารถคำนวณค่า r_{xy} ได้

2.2.3 การประมาณค่าความเที่ยงด้วยการใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง (Generalizability theory)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนและองค์ประกอบความแปรปรวนในการศึกษา G สำหรับการออกแบบ P X R X I ของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกาย ยานี 11

Source of variation	Sum of squares	df	Mean square	Estimated Variance components	Percentage of total variance
P	86.70588	33	2.62745	0.11075	8.5
R	0.00980	1	0.00980	0.00000	0.0
I	185.79412	5	37.15882	0.52742	40.5
PR	0.65686	33	0.01990	-0.00098	0.0
PI	215.20588	165	1.30428	0.63925	49.1
RI	0.07843	5	0.01569	-0.00030	0.0
PRI,e	4.25490	165	0.02579	0.02579	2.0

ตารางที่ 4.6 นำเสนอผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนขององค์ประกอบจากแหล่งความแปรปรวน 7 แหล่ง พบว่า ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยระหว่างข้อสอบ (σ_I^2) มีค่ามาก คิดเป็นร้อยละ 40.5 นอกนั้น เป็นความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนจากแหล่งอื่น ๆ จำนวน 6 แหล่ง ได้แก่ ความแปรปรวนของคะแนนจริง (σ_p^2) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 8.5 ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยระหว่างผู้ตรวจ (σ_R^2) ซึ่งมีค่าใกล้เคียงร้อยละ 0.00 ความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบและผู้ตรวจ (σ_{PR}^2) ซึ่งมีค่าใกล้เคียงร้อยละ 0.00 ความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบและข้อสอบ (σ_{PI}^2) คิดเป็นร้อยละ 49.10 และความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบ ผู้ตรวจ และข้อสอบ ($\sigma_{PRI,e}^2$) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 2.00

จะเห็นว่าความแปรปรวนระหว่างผู้ตรวจ ความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบและผู้ตรวจ และความแปรปรวนระหว่างผู้ตรวจกับข้อสอบมีค่าเข้าใกล้ร้อยละ 0 แสดงว่าผู้ตรวจแต่ละคนให้คะแนนไม่แตกต่างกัน ดังนั้นหากต้องการลดความคลาดเคลื่อนของการวัดในสถานการณ์นี้ ควรให้ความสำคัญกับข้อสอบมากกว่าจำนวนผู้ตรวจ นอกจากนี้ ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยระหว่างข้อสอบ และความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบและข้อสอบ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 40.5 และ 49.10 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีความคลาดเคลื่อนส่วนใหญ่อยู่ที่ข้อสอบที่ควรให้ความสำคัญอย่างมาก

ผลการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของผลการวัดในการศึกษา D สำหรับการออกแบบ P X R X I
 นำเสนอดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของผลการวัดในการศึกษา D สำหรับการออกแบบ P X R X I
 เมื่อ R = 1 – 6 และ I = 4

	n'_r	1	2	3	4	5	6
	n'_i	4	4	4	4	4	4
Error	$\hat{\sigma}_\delta^2$	0.12	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11
variance	$\hat{\sigma}_\Delta^2$	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20
G –	$\hat{\sigma}_\delta^2$	0.50	0.50	0.51	0.51	0.51	0.51
coefficient	$\hat{\sigma}_\Delta^2$	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36

จากผลการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของผลการวัดในตารางที่ 4.7 พบว่า การเพิ่มจำนวนผู้ตรวจ เป็น 3 4 5 หรือ 6 คน ล้วนแทบไม่มีผลต่อความเที่ยงสำหรับการตัดสินใจแบบอิงเกณฑ์หรือการตัดสินใจแบบสัมบูรณ์ ดังนั้นส่วนสำคัญน่าจะอยู่ที่ข้อสอบหรือองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินที่ควรพัฒนาให้มีคุณภาพ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพยานี 11 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพยานี 11 และ 2) ตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพยานี 11 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพยานี 11 การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ 1) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือรายองค์ประกอบ ตรวจสอบคุณภาพโดยใช้ดัชนีความยากของงาน (task difficult index) และดัชนีอำนาจจำแนก (discrimination index) 2) การตรวจสอบคุณภาพรูปรึกรทั้งฉบับ ใช้การตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง (validity) ได้แก่ การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ส่วนการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (reliability) ได้แก่ วิธีการตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (internal consistency reliability) การตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability) และการประมาณค่าความเที่ยงด้วยการใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง (Generalizability theory) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

1. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือรายองค์ประกอบเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพยานี 11 ในด้านดัชนีความยากนั้น ค่า p มีค่าอยู่ระหว่าง .55 - .89 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ มีเพียงองค์ประกอบด้านจำนวนบทเท่านั้นที่มีค่า p เท่ากับ 1.00 ซึ่งหมายความว่านักเรียนทุกคนแต่งกายพยานีตามจำนวนที่กำหนดได้ครบตามเกณฑ์ทุกคน

ด้านค่าดัชนีอำนาจจำแนกของงาน มีค่า r ระหว่าง .262 - .701 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ได้ถึงอำนาจจำแนกดีมาก มีเพียงองค์ประกอบด้านจำนวนบทที่ไม่มีค่าอำนาจจำแนก ($r = 0$)

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งฉบับ ด้านความตรง ค่า IOC ในแต่ละระดับคะแนนของทุกองค์ประกอบ มีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่ารูปรึกรสามารถประเมินได้ตามวัตถุประสงค์หรือนิยามขององค์ประกอบนั้นจริง

การตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ค่า α ของครอนบาคมีค่าประมาณ .509 ซึ่งอยู่ในปานกลาง

การตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่าค่า r_{xy} มีค่าระหว่าง .749 - 1.00 แต่ด้านจำนวนบทไม่ปรากฏค่า r_{xy} เนื่องจากผู้ประเมินให้คะแนนเต็มและตรงกันทุกประเด็น ทำให้ไม่มีความแตกต่างของคะแนนจึงไม่สามารถคำนวณค่า r_{xy} ได้

การประมาณค่าความเที่ยงด้วยการใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง พบว่าความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยระหว่างข้อสอบ (σ_e^2) มีค่ามาก คิดเป็นร้อยละ 40.5 นอกนั้นเป็นความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนจากแหล่งอื่น ๆ จำนวน 6 แหล่ง ได้แก่ ความแปรปรวนของคะแนนจริง (σ_p^2) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 8.5 ความ

แปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยระหว่างผู้ตรวจ (σ_R^2) ซึ่งมีค่าใกล้เคียงร้อยละ 0.00 ความแปรปรวนของ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบและผู้ตรวจ (σ_{PR}^2) ซึ่งมีค่าใกล้เคียงร้อยละ 0.00 ความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอบและข้อสอบ (σ_{PI}^2) คิดเป็นร้อยละ 49.10 และความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบ ผู้ตรวจ และข้อสอบ ($\sigma_{PRI,e}^2$) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 2.00 ส่วนการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของผลการวัด พบว่า การเพิ่มจำนวนผู้ตรวจ เป็น 3 4 5 หรือ 6 คน ล้วนแทบไม่มีผลต่อความเที่ยงสำหรับการตัดสินใจแบบอิงเกณฑ์ ดังนั้นประเด็นสำคัญน่าจะอยู่ที่องค์ประกอบแต่ละด้านของเกณฑ์การประเมินที่ต้องพัฒนาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

จากการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือรายองค์ประกอบเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ สำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพยานี 11 ในด้านดัชนีความยากของงาน (task difficult index) ซึ่งเทียบเท่าค่าดัชนีความยากของข้อสอบ ซึ่งมีค่าเท่ากับสัดส่วนของผู้ตอบข้อสอบข้อนั้นถูกต้อง โดยผู้วิจัยได้พิจารณาสัดส่วนของค่าเฉลี่ยคะแนนรายองค์ประกอบของนักเรียน แล้วคำนวณจากหลักการ สัดส่วนของคะแนนรายองค์ประกอบกับคะแนนที่เป็นไปได้สูงสุดนั้น พบว่า ค่า p มีค่าอยู่ระหว่าง .55 - .89 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งโดยทั่วไป ค่าดัชนีความยากที่ยอมรับได้อยู่ระหว่าง .30 - .90 (Johnson, Penny & Gordon, 2009: อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังชนกานนท์, 2559) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถแต่งกายพยานี 11 อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงองค์ประกอบด้านจำนวนบทเท่านั้นที่มีค่า p เท่ากับ 1.00 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนทุกคนแต่งกายพยานีตามจำนวนที่กำหนดได้ครบตามเกณฑ์ทุกคน

ด้านค่าดัชนีจำแนกของงาน (discrimination index) ผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล (Point Biserial Correlation Coefficient) โดยพบว่าค่า r มีค่าระหว่าง .262 - .701 ซึ่งบ่งชี้ว่างานที่ใช้ประเมินสามารถแยกนักเรียนที่มีความสามารถสูงหรือต่ำออกจากกันได้ในระดับพอใช้ได้ถึงสามารถจำแนกระดับความสามารถได้ดี โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านฉันทลักษณ์ที่มีค่า $r = .701$ ซึ่งถือว่าสามารถจำแนกความสามารถของนักเรียนได้ดีมาก (โชติกา ภาชีผล, 2559) มีเพียงองค์ประกอบด้านจำนวนบทที่ไม่มีค่าอำนาจจำแนก ($r = 0$) ซึ่งเป็นเพราะนักเรียนทุกคนสามารถแต่งเสร็จตามจำนวนบทในเวลาที่กำหนดครบทุกคน ซึ่งก็ไม่ใช่เรื่องแปลก เนื่องจากกำหนดเวลาของงานเป็นเวลา 60 นาที ซึ่งนักเรียนจะต้องแต่งให้เสร็จในเวลาที่กำหนด เพราะถ้าแต่งไม่ครบก็จะไม่ได้รับการประเมินให้คะแนน

ในส่วนของการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทั้งฉบับ ในด้านความตรง ผู้วิจัยให้การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) ค่า IOC ในแต่ละระดับคะแนนของทุกองค์ประกอบ ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญนั้น มีค่ามากกว่า 0.50 ($IOC > 0.50$) ในทุกองค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนน แสดงว่ามีติของเกณฑ์การให้คะแนนของรูปกริสามารถ ประเมินได้ตามวัตถุประสงค์หรือนิยามขององค์ประกอบนั้น (กมลวรรณ ตังชนกานนท์, 2559)

การตรวจสอบความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (internal consistency reliability) เป็นการตรวจสอบคุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถให้ผลการวัดที่สอดคล้องกันระหว่างองค์ประกอบที่ประเมินทักษะการปฏิบัติ หรือความเป็นเอกพันธ์ขององค์ประกอบในการเป็นตัวแทนของคุณลักษณะของทักษะการปฏิบัติที่ต้องการวัด ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method) พบว่าค่า α ของครอนบาคของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับประเมินทักษะการแต่งกายพยานี 11 มีค่าประมาณ .509 ซึ่งอยู่ในปานกลาง (ศิริชัย กาญจนวาสิ, 2556) โดยในกรณีที่มีจำนวนผู้สอบ 34 คน เช่นในงานวิจัยฉบับนี้ ถือว่าเป็นการทดสอบขนาดใหญ่ คือมีจำนวนผู้สอบมากกว่า 25 คน ค่า α ควรมีค่าตั้งแต่ .80 - .87 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเครื่องมือวัดมีคุณภาพด้านความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในที่อยู่ในระดับใช้ได้ (Johnson, Penny & Gordon, 2009: อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังชนกานนท์, 2559) ซึ่งการที่ค่า α ไม่ถึงเกณฑ์ในระดับที่ต้องการ อาจเนื่องจากองค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนนการแต่งคำประพันธ์

นั้นจำเป็นต้องใช้ทักษะที่แตกต่างกันทั้งด้านทักษะการเขียน เช่น ลายมือ ทักษะการคิด เช่น แนวคิดและเนื้อหา ทักษะทางหลักภาษา เช่น ฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ที่มีระเบียบแบบแผนเฉพาะ นอกจากนี้ยังต้องมีพื้นฐานทางวรรณคดีและวรรณกรรม เช่น สุนทรียรสในการใช้คำ การใช้โวหารภาพพจน์ เพื่อให้สามารถสื่อสารได้ตรงตามเจตนา ดังนั้นจึงอาจไม่ใช่เรื่องแปลกนักที่ค่าความสอดคล้องภายในจะไม่สูงนัก ด้วยเหตุผลด้านสหทักษะที่นักเรียนจะต้องนำมาใช้ในการแต่งคำประพันธ์ดังเหตุผลที่ยกมาข้างต้น

ขณะที่การตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (inter-rater reliability) ซึ่งเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผลการประเมินทักษะการปฏิบัติด้วยเครื่องมือเดียวกัน โดยผู้ประเมินมากกว่า 1 คน โดยการวิเคราะห์ผู้วิจัยใช้คะแนนจากผู้ประเมิน 2 คน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแต่งกาพย์ยานี 11 และมีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยเป็นระยะเวลาาน จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ค่า r_{xy} มีค่าระหว่าง .749 – 1.00 ซึ่งอยู่ในระดับสูง (Johnson, Penny & Gordon, 2009: อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2559) โดยเมื่อพิจารณารายการองค์ประกอบพบว่า ด้านฉันทลักษณ์และด้านอักขรวิธี ค่า r_{xy} มีค่าเป็น 1.00 แสดงว่าในองค์ประกอบ 2 ด้านนี้ผู้ประเมินให้คะแนนนักเรียนแต่ละตรงกันทุกกรณี ส่วนด้านกวีโวหาร และลายมือและความสะอาด r_{xy} มีค่าเป็น .925 และ .929 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับสูง เช่นกัน ซึ่งสะท้อนว่าผู้ประเมินให้คะแนนเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกันเช่นเดียวกัน ขณะที่ด้านความคิดและเนื้อหา ค่า r_{xy} เป็น .749 ซึ่งค่าต่ำกว่า .80 เพียงเล็กน้อยเท่านั้น นอกจากนี้ที่น่าสนใจพบว่า ในด้านจำนวนบทไม่ปรากฏค่า r_{xy} อาจเนื่องจากผู้ประเมินให้คะแนนเต็มและตรงกันทุกประเด็น ทำให้ไม่มีความแตกต่างของคะแนนจึงไม่สามารถคำนวณค่า r_{xy} ได้ไม่มีการแปรผันของคะแนนนั่นเอง

ประเด็นสุดท้าย ในส่วนของการประมาณค่าความเที่ยงด้วยการใช้ทฤษฎีการสรุปอ้างอิง (Generalizability Theory) เมื่อศึกษาผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนขององค์ประกอบจากแหล่งความแปรปรวน 7 แหล่ง ในการศึกษา G สำหรับการออกแบบ $P \times R \times I$ ของเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกาพย์ยานี 11 พบว่าความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยระหว่างข้อสอบ (σ_I^2) มีค่ามาก คิดเป็นร้อยละ 40.5 นอกนั้นเป็นความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนจากแหล่งอื่น ๆ จำนวน 6 แหล่ง ได้แก่ ความแปรปรวนของคะแนนจริง (σ_p^2) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 8.5 ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยระหว่างผู้ตรวจ (σ_R^2) ซึ่งมีค่าใกล้เคียงร้อยละ 0.00 ความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบและผู้ตรวจ (σ_{PR}^2) ซึ่งมีค่าใกล้เคียงร้อยละ 0.00 ความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบและผู้สอบ (σ_{PI}^2) คิดเป็นร้อยละ 49.10 และความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบ ผู้ตรวจ และข้อสอบ ($\sigma_{PRI,e}^2$) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 2.00 จะเห็นว่า ความแปรปรวนระหว่างผู้ตรวจ ความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบและผู้ตรวจ และความแปรปรวนระหว่างผู้ตรวจกับข้อสอบมีค่าเข้าใกล้ร้อยละ 0 แสดงว่าผู้ตรวจแต่ละคนให้คะแนนไม่แตกต่างกัน ดังนั้นหากต้องการลดความคลาดเคลื่อนของการวัดในสถานการณ์นี้ ควรให้ความสำคัญกับข้อสอบมากกว่าจำนวนผู้ตรวจ นอกจากนี้ ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยระหว่างข้อสอบและความแปรปรวนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบและผู้สอบ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 40.5 และ 49.10 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีความคลาดเคลื่อนส่วนใหญ่อยู่ที่ข้อสอบที่ควรให้ความสำคัญอย่างมาก สอดคล้องกับผล

การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของผลการวัดในการศึกษา D สำหรับการออกแบบ $P \times R \times I$ เมื่อ $R = 1 - 6$ และ $I = 6$ พบว่า การเพิ่มจำนวนผู้ตรวจเป็น 3, 4, 5 หรือ 6 คน ล้วนแทบไม่มีผลต่อความเที่ยงสำหรับการตัดสินใจแบบอิงเกณฑ์หรือการตัดสินใจแบบสัมบูรณ์ ดังนั้นส่วนสำคัญน่าจะอยู่ที่ข้อสอบหรือองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินที่ควรพัฒนาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. อาจมีการตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การให้คะแนนรูบริกแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพยานี 11 ด้วยวิธีการอื่น ๆ ที่หลากหลายเพิ่มเติม เช่น การตรวจสอบความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์ ในกรณีที่ครูผู้สอนมีผลงานนักเรียนที่เคยจัดกลุ่มตามระดับคุณภาพไว้มากพอสมควร การตรวจสอบความตรงเชิงจำแนก โดยการให้ครูผู้สอนที่รู้จักนักเรียนอย่างดีในการแยกระดับความสามารถของผู้เรียน การหาความเที่ยงแบบวัดซ้ำ โดยการเว้นระยะเวลาเช่น 2 สัปดาห์แล้วตรวจให้คะแนนใหม่ หรือการตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมินที่อาจใช้วิธีดูค่าร้อยละของความเห็นพ้องต้องกันระหว่างผู้ประเมิน ตลอดจนการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์อื่น ๆ ที่ช่วยในการคำนวณค่าความตรงและความเที่ยง เป็นต้น เพื่อให้มั่นใจว่า เกณฑ์การให้คะแนนรูบริกแบบแยกองค์ประกอบสำหรับการประเมินทักษะการแต่งกายพยานี 11 มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้วัดทักษะการปฏิบัติของนักเรียนได้อย่างแท้จริง

2. เนื่องจากผลการวิจัยฉบับนี้นำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาที่ผู้วิจัยรับผิดชอบสอน จึงอาจไม่สามารถสรุปอ้างอิงไปสู่กลุ่มประชากรที่มีขนาดใหญ่ขึ้นได้ ดังนั้นหากต้องการให้ผลการวิจัยสามารถสรุปอ้างอิงไปยังประชากรกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจมีการกำหนดรูปแบบขอบเขต และแนวทางการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีความน่าเชื่อถือ และเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร เพื่อให้ผลการวิจัยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปอ้างอิงไปยังประชากรกลุ่มเป้าหมายได้ถูกต้อง หรือสามารถนำผลการวิจัยไปสรุปใช้ในสถานการณ์อื่นที่คล้ายคลึงกันได้อย่างถูกต้อง

รายการอ้างอิง

- กมลวรรณ ตังธกานนท์. (2559). **การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- กำชัย ทองหล่อ. (2554). **หลักภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- แก้วตา วรรณภักตร์. (2557). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนภาพย่นาปี 11 โดยใช้ทฤษฎี**
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2562). **เกณฑ์การแข่งขันงานศิลปะหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69 ปีการศึกษา 2562 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย [ออนไลน์]**. แหล่งที่มา : <https://www.sillapa.net/rule62/thai-69.pdf>
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2562). **ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา [ออนไลน์]**. แหล่งที่มา : https://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=101733
- โชติกา ภาชีผล. (2559). **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2519). **การประพันธ์ ท 041**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ถวัลย์ มาตจรัส. (2545). **สารคดีและการเขียนสารคดี**. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 จูรี จำกัด.
- นันทา ชุนภักดี. (2533). **ลักษณะเฉพาะของการอ่านทำนองเสนาะ**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. (2541). **เขียนแผ่นดิน**. กรุงเทพฯ: เกี้ยว-เกล้า.
- พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์. (2548). **วิทยาวรรณกรรม**. กรุงเทพฯ: สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย.
- พระยาอุปกิตศิลปสาร. (2548). **หลักภาษาไทย : อักษรวิธี วจิวิภาค วากยสัมพันธ์ ฉันทลักษณ์**. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พหุปัญญาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาลเขา.วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) 6, 12 (กรกฎาคม - ธันวาคม) : 31 – 44**
- ยุทธ โตอดิเทพย์ และสุธีร์ พุ่มกุมาร. (2548). **คู่มือเรียนเขียนกลอน**. กรุงเทพฯ: แมโพสพ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- วรภรณ์ บำรุง. (2542). **ร้อยกรอง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์องค์การค้ำของคุรุสภา.
- วัฒน์ บุญจับ. (2544). **ครรลองร้อยกรองไทย**. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เศรษฐ ผลิตินทร์. (2524). **ลักษณะคำประพันธ์ไทย**. กรุงเทพฯ: ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2544). **การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง**. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์ The knowledge Center.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2560)**. กรุงเทพฯ: ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2544). **การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: สำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ.
- สำลี รักสุทธี. (2554). **สอนอย่างไรให้นักเรียนเขียนบรรยายอย่างเป็น**. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- สิทธา พินิจภูวดล และประทีป วาทิกทินกร. (2525). **ร้อยกรอง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- หลวงธรรมาภิรมณ์ (ถึก จิตรถึก). (2514). **ประชุมลำนํ้า ประมวลตำรากลอนกานต์ โคลงฉันท์ หลวงธรรมาภิรมณ์ (ถึก จิตรถึก)**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อัมพร สุขเกษม. (2524). **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับร้อยกรองไทย**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Wiggins, G.P. (1998). **Educative assessment: designing assessments to inform and improve student performance**. Michigan: Jossey-Bass.
- Wiggins, G.P. (2001). Interdisciplinary Curriculum: Music Educator Concerns. **Music Educators Journal**. 87(5). <https://doi.org/10.2307/3399707>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราะห์ดัชนีอำนาจจำแนกจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียลจาก
โปรแกรม SPSS

ผลการวิเคราะห์ดัชนีอำนาจจำแนก
จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียลจากโปรแกรม SPSS

CORRELATIONS
 /VARIABLES=ฉันทลักษณ์1 กลุ่ม
 /PRINT=TWOTAIL NOSIG
 /MISSING=PAIRWISE.

Correlations

Correlations			
		ฉันทลักษณ์1	กลุ่ม
ฉันทลักษณ์1	Pearson Correlation	1	.701**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	34	34
กลุ่ม	Pearson Correlation	.701**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	34	34

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

CORRELATIONS
 /VARIABLES=อักขรวิธี1 กลุ่ม
 /PRINT=TWOTAIL NOSIG
 /MISSING=PAIRWISE.

Correlations

Correlations			
		อักขรวิธี1	กลุ่ม
อักขรวิธี1	Pearson Correlation	1	.407*
	Sig. (2-tailed)		.017
	N	34	34
กลุ่ม	Pearson Correlation	.407*	1
	Sig. (2-tailed)	.017	
	N	34	34

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

CORRELATIONS
 /VARIABLES=เนื้อหา1 กลุ่ม
 /PRINT=TWOTAIL NOSIG
 /MISSING=PAIRWISE.

Correlations

Correlations			
		เนื้อหา1	กลุ่ม
เนื้อหา1	Pearson Correlation	1	.262
	Sig. (2-tailed)		.134
	N	34	34
กลุ่ม	Pearson Correlation	.262	1
	Sig. (2-tailed)	.134	
	N	34	34

CORRELATIONS
 /VARIABLES=ทีวีอาหาร1 กลุ่ม
 /PRINT=TWOTAIL NOSIG
 /MISSING=PAIRWISE.

Correlations

Correlations			
		ทีวีอาหาร1	กลุ่ม
ทีวีอาหาร1	Pearson Correlation	1	.494**
	Sig. (2-tailed)		.003
	N	34	34
กลุ่ม	Pearson Correlation	.494**	1
	Sig. (2-tailed)	.003	
	N	34	34

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

CORRELATIONS

/VARIABLES=จำนวนบท1 กลุ่ม
 /PRINT=TWOTAIL NOSIG
 /MISSING=PAIRWISE.

Correlations

Correlations

		จำนวนบท1	กลุ่ม
จำนวนบท1	Pearson Correlation	. ^a	. ^a
	Sig. (2-tailed)	.	.
	N	34	34
กลุ่ม	Pearson Correlation	. ^a	1
	Sig. (2-tailed)	.	.
	N	34	34

a. Cannot be computed because at least one of the variables is constant.

CORRELATIONS

/VARIABLES=ลายมือ1 กลุ่ม
 /PRINT=TWOTAIL NOSIG
 /MISSING=PAIRWISE.

Correlations

Correlations

		ลายมือ1	กลุ่ม
ลายมือ1	Pearson Correlation	1	.431 [*]
	Sig. (2-tailed)	.	.011
	N	34	34
กลุ่ม	Pearson Correlation	.431 [*]	1
	Sig. (2-tailed)	.011	.
	N	34	34

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน
ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค จากโปรแกรม SPSS

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน
ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค จากโปรแกรม SPSS

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	34	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	34	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.509	6

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน

ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน จากโปรแกรม SPSS

**ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน
ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน จากโปรแกรม SPSS**

```

CORRELATIONS
/VARIABLES=ฉันทลักษณ์1 ฉันทลักษณ์2
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
/MISSING=PAIRWISE.
    
```

Correlations

Correlations			
		ฉันทลักษณ์1	ฉันทลักษณ์2
ฉันทลักษณ์1	Pearson Correlation	1	1.000**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	34	34
ฉันทลักษณ์2	Pearson Correlation	1.000**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	34	34

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

```

CORRELATIONS
/VARIABLES=อักขรวิธี1 อักขรวิธี2
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
/MISSING=PAIRWISE.
    
```

Correlations

Correlations			
		อักขรวิธี1	อักขรวิธี2
อักขรวิธี1	Pearson Correlation	1	1.000**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	34	34
อักขรวิธี2	Pearson Correlation	1.000**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	34	34

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

```

CORRELATIONS
/VARIABLES=เนื้อหา1 เนื้อหา2
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
/MISSING=PAIRWISE.
    
```

Correlations

Correlations			
		เนื้อหา1	เนื้อหา2
เนื้อหา1	Pearson Correlation	1	.749**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	34	34
เนื้อหา2	Pearson Correlation	.749**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	34	34

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

```

CORRELATIONS
/VARIABLES=กวีนิพนธ์1 กวีนิพนธ์2
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
/MISSING=PAIRWISE.
    
```

Correlations

Correlations			
		กวีนิพนธ์1	กวีนิพนธ์2
กวีนิพนธ์1	Pearson Correlation	1	.925**
	Sig. (2-tailed)		.000
	N	34	34
กวีนิพนธ์2	Pearson Correlation	.925**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	
	N	34	34

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

CORRELATIONS
 /VARIABLES=จำนวนท1 จำนวนท2
 /PRINT=TWOTAIL NOSIG
 /MISSING=PAIRWISE.

Correlations

Correlations			
		จำนวนท1	จำนวนท2
จำนวนท1	Pearson Correlation	. ^a	. ^a
	Sig. (2-tailed)	.	.
	N	34	34
จำนวนท2	Pearson Correlation	. ^a	. ^a
	Sig. (2-tailed)	.	.
	N	34	34

a. Cannot be computed because at least one of the variables is constant.

CORRELATIONS
 /VARIABLES=ลายมือ1 ลายมือ2
 /PRINT=TWOTAIL NOSIG
 /MISSING=PAIRWISE.

Correlations

Correlations			
		ลายมือ1	ลายมือ2
ลายมือ1	Pearson Correlation	1	.929 ^{**}
	Sig. (2-tailed)	.	.000
	N	34	34
ลายมือ2	Pearson Correlation	.929 ^{**}	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.
	N	34	34

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์การสรุปอ้างอิงความน่าเชื่อถือของผลการวัด

จากโปรแกรม EduG

ผลการวิเคราะห์การสรุปอ้างอิงความน่าเชื่อถือของผลการวัด
จากโปรแกรม EduG

File C:\Program Files (x86)\EduG - 6.1e\Data\PXIXR.gen - [2019-12-06 00:08]

PXIXR

Observation and Estimation Designs

Facet	Label	Levels	Univ.	Reduction (levels to exclude)
Person	P	34	INF	
Rater	R	2	INF	
Item	I	6	INF	

Analysis of variance

Source	SS	df	MS	Components				
				Random	Mixed	Corrected	%	SE
P	86.70588	33	2.62745	0.11075	0.11075	0.11075	8.5	0.05368
R	0.00980	1	0.00980	0.00000	0.00000	0.00000	0.0	0.00006
I	185.79412	5	37.15882	0.52742	0.52742	0.52742	40.5	0.29210
PR	0.65686	33	0.01990	-0.00098	-0.00098	-0.00098	0.0	0.00092
PI	215.20588	165	1.30428	0.63925	0.63925	0.63925	49.1	0.07138
RI	0.07843	5	0.01569	-0.00030	-0.00030	-0.00030	0.0	0.00026
PRI	4.25490	165	0.02579	0.02579	0.02579	0.02579	2.0	0.00282
Total	492.70588	407					100	%

G Study Table

(Measurement design P/RI)

Source of variance	Differ-entiation variance	Source of variance	Relative error variance	% relative	Absolute error variance	% absolute

P	0.11075	.....	.....		
	..... R	.....		(0.00000)	0.0
	 I	.....		0.08790	44.7
	..... PR	(0.00000)	0.0	(0.00000)	0.0
	..... PI	0.10654	98.0	0.10654	54.2
	..... RI	.....		(0.00000)	0.0
	..... PRI	0.00215	2.0	0.00215	1.1
Sum of variances	0.11075	0.10869	100%	0.19659	100%
Standard deviation	0.33280	Relative SE: 0.32968		Absolute SE: 0.44339	
Coef_G relative	0.50				
Coef_G absolute	0.36				

Grand mean for levels used: 2.29412

Variance error of the mean for levels used: 0.09436

Standard error of the grand mean: 0.30718

Optimization

	G-study		Option 1		Option 2		Option 3		Option 4		Option 5	
	Lev.	Univ.	Lev.	Univ.	Lev.	Univ.	Lev.	Univ.	Lev.	Univ.	Lev.	Univ.
P	34	INF	34	INF	34	INF	34	INF	34	INF	34	INF
R	2	INF	1	INF	3	INF	4	INF	5	INF	6	INF
I	6	INF	6	INF	6	INF	6	INF	6	INF	6	INF
Observ.	408		204		612		816		1020		1224	
Coef_G rel.	0.50470		0.49981		0.50636		0.50719		0.50769		0.50802	
rounded	0.50		0.50		0.51		0.51		0.51		0.51	

Coef_G abs.	0.36036	0.35785	0.36120	0.36162	0.36187	0.36204
rounded	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36
Rel. Err. Var.	0.10869	0.11084	0.10797	0.10762	0.10740	0.10726
Rel. Std. Err. of M.	0.32968	0.33292	0.32859	0.32805	0.32772	0.32750
Abs. Err. Var.	0.19659	0.19874	0.19588	0.19552	0.19530	0.19516
Abs. Std. Err. of M.	0.44339	0.44581	0.44258	0.44218	0.44193	0.44177

File C:\Program Files (x86)\EduG - 6.1e\Data\PXIXR.gen - [2019-12-06 00:20]

PXIXR

Observation and Estimation Designs

Facet	Label	Levels	Univ.	Reduction (levels to exclude)
Person	P	34	INF	
Rater	R	2	INF	
Item	I	6	INF	

Analysis of variance

Source	SS	df	MS	Components				
				Random	Mixed	Corrected	%	SE
P	86.70588	33	2.62745	0.11075	0.11075	0.11075	8.5	0.05368
R	0.00980	1	0.00980	0.00000	0.00000	0.00000	0.0	0.00006
I	185.79412	5	37.15882	0.52742	0.52742	0.52742	40.5	0.29210
PR	0.65686	33	0.01990	-0.00098	-0.00098	-0.00098	0.0	0.00092
PI	215.20588	165	1.30428	0.63925	0.63925	0.63925	49.1	0.07138
RI	0.07843	5	0.01569	-0.00030	-0.00030	-0.00030	0.0	0.00026

PRI	4.25490	165	0.02579	0.02579	0.02579	0.02579	2.0	0.00282
Total	492.70588	407					100%	

G Study Table
(Measurement design P/RI)

Source of variance	Differentiation variance	Source of variance	Relative error variance	% relative	Absolute error variance	% absolute
P	0.11075		.....		.....	
	.....	R	.....		(0.00000)	0.0
	.....	I	.....		0.08790	44.7
	.....	PR	(0.00000)	0.0	(0.00000)	0.0
	.....	PI	0.10654	98.0	0.10654	54.2
	.....	RI	.....		(0.00000)	0.0
	.....	PRI	0.00215	2.0	0.00215	1.1
Sum of variances	0.11075		0.10869	100%	0.19659	100%
Standard deviation	0.33280		Relative SE: 0.32968		Absolute SE: 0.44339	
Coef_G relative	0.50					
Coef_G absolute	0.36					

Grand mean for levels used: 2.29412

Variance error of the mean for levels used: 0.09436

Standard error of the grand mean: 0.30718

Optimization

	G-study		Option 1		Option 2		Option 3		Option 4		Option 5	
	Lev.	Univ.	Lev.	Univ.	Lev.	Univ.	Lev.	Univ.	Lev.	Univ.	Lev.	Univ.
P	34	INF	34	INF	34	INF	34	INF	34	INF	34	INF
R	2	INF	2	INF	2	INF	2	INF	2	INF	2	INF
I	6	INF	6	INF	8	INF	10	INF	12	INF	14	INF
Observ.	408		408		544		680		816		952	
Coef_G rel.	0.50470		0.50470		0.57603		0.62940		0.67084		0.70394	
rounded	0.50		0.50		0.58		0.63		0.67		0.70	
Coef_G abs.	0.36036		0.36036		0.42895		0.48426		0.52980		0.56795	
rounded	0.36		0.36		0.43		0.48		0.53		0.57	
Rel. Err. Var.	0.10869		0.10869		0.08152		0.06521		0.05434		0.04658	
Rel. Std. Err. of M.	0.32968		0.32968		0.28551		0.25537		0.23312		0.21583	
Abs. Err. Var.	0.19659		0.19659		0.14745		0.11796		0.09830		0.08425	
Abs. Std. Err. of M.	0.44339		0.44339		0.38399		0.34345		0.31352		0.29027	

ภาคผนวก จ

แบบฝึกหัด เรื่อง “การแต่งกายยานี ๑๑”

แบบฝึกหัด เรื่อง “การแต่งกายยานี ๑๑”

วิชาภาษาไทย ท๓๒๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ภาคเรียนที่ ๑

โรงเรียนสวายวิทยาคาร

อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

เวลาเรียน ๑ ชั่วโมง

*****

ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.๕/..... เลขที่..... วันที่...../...../.....

คำชี้แจง   ให้นักเรียนแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ๑๑ โยให้ครอบคลุมประเด็นที่กำหนด
พร้อมตั้งชื่อเรื่องใหม่ โดยเขียนด้วยลายมือที่สะอาด อ่านง่าย ไม่เขียนเว้นบรรทัด
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. ประเด็น “สายใยธรรมชาติคือสายใยชีวิต” จำนวน ๔ บท
๒. ใช้เวลาในการแต่ง ๖๐ นาที
๓. รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนอยู่ด้านหลังของแบบฝึกหัด

คะแนน
_____

เรื่อง.....

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

ภาคผนวก ฉ

เกณฑ์การให้คะแนนการแต่งกายพยาบาล 11

เกณฑ์การให้คะแนนการแต่งกายยานี 11

ประเด็น	คะแนน	รายละเอียด
ฉันทลักษณ์	4	1. มีสัมผัสระหว่างวรรคครบทุกวรรค 2. มีสัมผัสระหว่างบทครบทุกบท 3. ไม่ใช่สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาวเป็นสัมผัสบังคับ 4. ไม่มีสัมผัสซ้ำ 5. ไม่มีสัมผัสเลื่อน
	3	มีประเด็นที่ 1, 2 และ 3 ครบ และมีสัมผัสซ้ำและ/หรือสัมผัสเลื่อนไม่เกินร้อยละ 20 ของจำนวนสัมผัสทั้งหมด
	2	มีประเด็นที่ 1, 2 และ 3 ครบ และมีสัมผัสซ้ำและ/หรือสัมผัสเลื่อนระหว่างร้อยละ 21-40 ของจำนวนสัมผัสทั้งหมด
	1	มีประเด็นที่ 1, 2 และ 3 ครบ และมีสัมผัสซ้ำและ/หรือสัมผัสเลื่อนระหว่างร้อยละ 41-60 ของจำนวนสัมผัสทั้งหมด
	0	ไม่มีสัมผัสระหว่างวรรคหรือมีแต่ไม่ครบทุกวรรค และ/หรือไม่มีสัมผัสระหว่างบทหรือมีแต่ไม่ครบทุกบท
อักขรวิธี	4	เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ
	3	เขียนสะกดคำผิด 1 - 2 คำ
	2	เขียนสะกดคำผิด 3 - 4 คำ
	1	เขียนสะกดคำผิด 5 - 6 คำ
	0	เขียนสะกดคำผิดตั้งแต่ 7 คำขึ้นไป
ความคิดและเนื้อหา	4	1. มีเนื้อหาตรงตามประเด็นที่กำหนด 2. มีแนวความคิดที่มีเหตุผลอยู่ในขอบเขตของประเด็นที่กำหนด 3. มีแนวความคิดสร้างสรรค์ คือ เนื้อหาเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน เช่น การดำรงชีวิต การเข้าใจสังคม การปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม 4. มีแนวคิดแปลกใหม่ คือ เนื้อหาที่น่าสนใจไม่ค่อยมีใครกล่าวถึง
	3	มี 3 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด
	2	มี 2 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด
	1	มี 1 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด
	0	ไม่สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด
กวีโวหาร	4	1. มีการเลือกใช้คำเหมาะสมแก่เนื้อหาและบริบท 2. มีการเล่นสัมผัสอักษร เล่นคำ ไพเราะ สละสลวย และราบรื่น 3. มีการใช้ภาพพจน์โวหาร ส่งเสริมให้เนื้อหามีความหมายลึกซึ้งกินใจ 4. มีการใช้โวหารการเขียนสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด
	3	มี 3 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด
	2	มี 2 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด
	1	มี 1 ประเด็น จาก 4 ประเด็นที่กำหนด
	0	ไม่มีประเด็นใดเลย

	0	ไม่สอดคล้องตามประเด็นที่กำหนด
จำนวนบท	2	มีจำนวนบทครบตามที่กำหนด
	1	มีจำนวนบทไม่ครบตามที่กำหนด แต่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50
	0	มีจำนวนบทน้อยกว่าร้อยละ 50
ลายมือและ ความสะอาด	2	1. ลายมืออ่านง่าย เป็นระเบียบ 2. สะอาด เรียบร้อยไม่มีรอยลบ
	1	มีประเด็นใดประเด็นหนึ่งจาก 2 ประเด็นที่กำหนด
	0	ไม่สอดคล้องตามประเด็นที่กำหนด

ภาคผนวก ข

คะแนนผลการประเมินทักษะการแต่งกายพยานี 11
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

คะแนนผลการประเมินทักษะการแต่งกายฯ ยานี 11
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

นักเรียน คนที่	ผู้ประเมินคนที่ 1							ผู้ประเมินคนที่ 2						
	ฉันทลักษณ์	อักขรวิธี	ความคิดและเนื้อหา	กวีโวหาร	จำนวนบท	ลายมือความสะอาด	รวม	ฉันทลักษณ์	อักขรวิธี	ความคิดและเนื้อหา	กวีโวหาร	จำนวนบท	ลายมือความสะอาด	รวม
	4	4	4	4	2	2	20	4	4	4	4	2	2	20
1	0	4	3	2	2	1	12	0	4	3	2	2	0	11
2	0	4	3	2	2	1	12	0	4	3	2	2	1	12
3	0	1	3	2	2	1	9	0	1	2	2	2	1	8
4	3	4	3	2	2	0	14	3	4	3	3	2	0	15
5	0	3	2	2	2	0	9	0	3	3	2	2	0	10
6	3	3	3	3	2	2	16	3	3	3	3	2	2	16
7	4	4	2	2	2	2	16	4	4	2	2	2	2	16
8	3	3	2	3	2	2	15	3	3	2	3	2	2	15
9	3	4	2	2	2	2	15	3	4	2	2	2	2	15
10	0	4	2	2	2	2	12	0	4	2	2	2	2	12
11	4	4	3	2	2	2	17	4	4	3	2	2	2	17
12	4	4	2	2	2	2	16	4	4	2	2	2	2	16
13	4	4	3	3	2	2	18	4	4	3	3	2	2	18
14	0	3	2	2	2	2	11	0	3	2	2	2	2	11
15	0	3	3	3	2	2	13	0	3	3	3	2	2	13
16	3	4	3	2	2	2	16	3	4	2	2	2	2	15
17	3	3	2	2	2	1	13	3	3	3	2	2	1	14
18	0	3	2	2	2	0	9	0	3	2	2	2	0	9
19	4	4	3	3	2	2	18	4	4	3	3	2	2	18
20	4	4	2	2	2	0	14	4	4	2	2	2	0	14
21	3	3	2	2	2	2	14	3	3	2	2	2	2	14
22	4	4	2	2	2	1	15	4	4	2	2	2	1	15
23	3	4	2	2	2	1	14	3	4	2	2	2	1	14

นักเรียน คนที่	ผู้ประเมินคนที่ 1							ผู้ประเมินคนที่ 2						
	ฉันทลักษณ์	อักษรวิธ	ความคิดและเนื้อ	กวีโวหาร	จำนวนบท	ลายมือความสะอาด	รวม	ฉันทลักษณ์	อักษรวิธ	ความคิดและเนื้อหา	กวีโวหาร	จำนวนบท	ลายมือความสะอาด	รวม
	4	4	4	4	2	2	20	4	4	4	4	2	2	20
24	3	4	3	3	2	2	17	3	4	3	3	2	2	17
25	3	4	2	2	2	1	14	3	4	2	2	2	1	14
26	4	3	1	1	2	1	12	4	3	1	1	2	1	12
27	0	3	2	1	2	1	9	0	3	2	2	2	1	10
28	4	4	2	2	2	1	15	4	4	2	2	2	1	15
29	3	4	3	3	2	0	15	3	4	3	3	2	2	17
30	4	3	2	2	2	2	15	4	3	2	2	2	0	13
31	0	4	2	2	2	2	12	0	4	3	2	2	1	12
32	3	4	2	2	2	0	13	3	4	2	2	2	0	13
33	4	4	3	4	2	2	19	4	4	3	4	2	2	19
34	0	3	2	1	2	0	8	0	3	2	1	2	0	8